

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA KOD TRGOVAČKIH DRUŠTAVA
U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA
PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Split, svibanj 2015.

SADRŽAJ

stranica

I.	PREDMET REVIZIJE	2
II.	CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE	5
III.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	5
IV.	SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA	6
V.	NALAZ	22
VI.	OCJENA UČINKOVITOSTI SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA	32

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

KLASA: 041-01/14-10/72
URBROJ: 613-19-15-26

Split, 8. svibnja 2015.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA KOD TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U
VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA
PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti sprječavanja i otkrivanja prijevара kod trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 18. studenoga 2014. do 8. svibnja 2015.

I. PREDMET REVIZIJE

Prijevarena se obično karakterizira kao obmana, varanje, skrivanje, tajenje ili kršenje povjerenja, s ciljem pribavljanja koristi ili stjecanja neke neopravdane ili nepoštene prednosti. To je u većini slučajeva protupravna radnja, gdje jedna strana namjerno obmanjuje drugu pogrešnim predstavljanjem. Najčešći oblici prijevare su: zlouporaba odnosno otuđivanje imovine, prijevarena u financijskom izvještavanju, nezakonito stvaranje troškova i obveza za društvo te korupcija (osobito u postupcima nabave i prodaje).

Najbolja praksa podrazumijeva sprječavanje, otkrivanje i odgovarajući odgovor na prijevare. Postiže se uspostavljanjem standarda i omogućivanjem prepoznavanja i izvješćivanja o prijevarama, razvijanjem alata koji sprječavaju i otkrivaju prijevare i odgovarajućim odgovorom na sumnje o prijevarama.

Sprječavanje prijevare je troškovno najdjelotvorniji način njezine kontrole i smanjuje vjerojatnost njezina pojavljivanja. Podrazumijeva donošenje općih akata i uspostavu standarda kako bi se smanjila mogućnost prijevare, povećanje svjesnosti rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti pojave prijevare kao i njihovu obvezu da izvijeste o sumnji na prijevare te prepoznavanje rizika i uspostavljanje prikladnih unutarnjih kontrola, kao odgovor rukovoditelja na rizike prijevare. Sprječavanje treba biti podržano odgovarajućim mehanizmima otkrivanja, kako bi eventualne prijevare bile otkrivene što je moguće ranije i kako bi bile poduzete odgovarajuće aktivnosti. Primjena sustava otkrivanja prijevare ima učinak odvraćanja i jamči da će pokušaji prijevare biti brzo i pouzdano otkriveni. Ako mogući počinitelji prijevare znaju da će biti otkriveni, manja je vjerojatnost da će pokušati prijevare. Sustav otkrivanja podrazumijeva analitičke i druge postupke za razotkrivanje nepravilnosti te izvješćivanje o sumnji na prijevare.

Na području Splitsko-dalmatinske županije u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, osim trgovačkih društava koja obavljaju komunalne djelatnosti, posluje i 38 trgovačkih društava koja su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osnovale za obavljanje drugih djelatnosti. Navedena društva obavljaju, između ostalog, djelatnosti vodoopskrbe i odvodnje, gradnje vodnih građevina, gradnje cesta, gospodarenja otpadom, upravljanja parkiralištima, nautičkog turizama, marina, upravljanja i održavanja stambenih zgrada, trgovine, televizijsku i radio djelatnost, iznajmljivanje te upravljanje vlastitim nekretninama.

Predmet revizije učinkovitosti su politike i postupci za sprječavanje i otkrivanje prijevare te aktivnosti koje društva poduzimaju kako bi spriječila i otkrila prijevare. Revizijom je obuhvaćeno sedam trgovačkih društava: Promet d.o.o., Split, Čistoća d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir, Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš. Subjekti revizije su određeni na temelju njihovih zadaća i djelatnosti u provedbi na ostvarenju ciljeva iz samoupravnog djelokruga od lokalnog značaja te onih koji su od javnog interesa i utječu na povećanje životnog standarda građana. Odabrana su na temelju ostvarenih prihoda, broja zaposlenih te prostorne zastupljenosti u županiji, odnosno dva komunalna društva u vlasništvu Grada Splita koja obavljaju usluge prijevoza putnika u javnom prometu i usluge održavanja čistoće i odlaganja otpada, dva društva za djelatnosti vodoopskrbe i odvodnje i tri komunalna društva koja su osnovana za obavljanje djelatnosti održavanja čistoće, odlaganja komunalnog otpada, održavanja javnih površina, održavanja groblja i pružanja pogrebnih usluga te za obavljanje drugih komunalnih djelatnosti i usluga trećim osobama (od kojih jedno društvo obavlja komunalne djelatnosti za više jedinica lokalne samouprave).

Društvo Promet d.o.o., Split je pravni sljednik komunalnog poduzeća Promet Split s p.o. Društvo je osnovano 1948. Promjena organizacijskog oblika u društvo s ograničenom odgovornošću upisana je u sudski registar 1996. na temelju Društvenog ugovora iz 1995. Temeljni kapital iznosi 40.747.800,00 kn i podijeljen je na 16 poslovnih udjela koji odgovaraju nominalnim iznosima uloga članova društva (četiri grada i jedanaest općina). Po veličini društvo je razvrstano u velike poduzetnike. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Osnovna djelatnost je prijevoz putnika u cestovnom prometu, gradskom i prigradskom prijevozu, tehničko ispitivanje i analiza, te održavanje javnih parkirališta i popravak motornih vozila. Koncem 2014. društvo ima 752 zaposlenika.

Društvo Čistoća d.o.o., Split je pravni sljednik komunalnog poduzeća Čistoća Split s p.o. Društvo je osnovano 1946. Promjena organizacijskog oblika u društvo s ograničenom odgovornošću upisana je u sudski registar 1997. Osnivači i članovi društva su Grad Split i Općina Podstrana. Temeljni kapital iznosi 50.258.600,00 kn. Po veličini društvo je razvrstano u srednje velike poduzetnike. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Predmet poslovanja je održavanje čistoće, čišćenje javnih površina, skupljanje i odvoz komunalnog otpada na uređena odlagališta, obrađivanje i trajno odlaganje komunalnog otpada na odlagališta komunalnog otpada, skupljanje i odlaganje tehnološkog otpada, odvoz i likvidacija fekalija, cestovni transport vode te trgovina na veliko metalnim i nemetalnim ostacima i otpadom i materijalom za reciklažu. Koncem 2014. društvo ima 275 zaposlenika.

Društvo Vodovod d.o.o., Makarska je pravni sljednik poduzeća Vodovod, komunalno poduzeće za vodovod i kanalizaciju Makarska s p.o. Društvo je osnovano 1961. pod nazivom Vošac, Makarska. Promjena organizacijskog oblika u društvo s ograničenom odgovornošću upisana je u sudski registar 1999. na temelju Društvenog ugovora iz 1995. Osnivači su Grad Makarska i pet općina. Temeljni kapital iznosi 24.400.000,00 kn. Po veličini društvo je razvrstano u srednje velike poduzetnike. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Predmet poslovanja je opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda i korištenja opasnih kemikalija na području grada Makarske, pet općina, dva naselja u sastavu Grada Omiša te istočnog dijela otoka Hvara. Koncem 2014. društvo ima 87 zaposlenika.

Društvo Vodovod d.o.o., Omiš je pravni sljednik Vodovoda Omiš, javnog poduzeća za vodovod i kanalizaciju s p.o., Omiš. Društvo je osnovano 1952. pod nazivom Slavinj, Omiš. Promjena organizacijskog oblika u društvo s ograničenom odgovornošću upisana je u sudski registar 1997. Osnivači i članovi društva su Grad Omiš i dvije općine. Temeljni kapital iznosi 31.926.400,00 kn. Po veličini društvo je razvrstano u srednje velike poduzetnike. Društveni ugovor je odlukom članova društva iz listopada 2013. mijenjan u odredbi o predmetu poslovanja u skladu s odredbama Zakona o vodama. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Predmet poslovanja je javna vodoopskrba, javna odvodnja i oborinska odvodnja na području grada Omiša i tri općine. Koncem 2014. društvo ima 68 zaposlenika.

Društvo Trogir Holding d.o.o., Trogir je osnovano Izjavom o osnivanju iz listopada 2009. Temeljni kapital iznosi 20.000,00 kn, a jedini član i osnivač je Grad Trogir. U prosincu 2009. je zaključen Ugovor o pripajanju između društva Trogir Holding d.o.o., Trogir kao preuzimatelja i javnih trgovačkih društava grada Trogira: Dobrić d.o.o., Trogir, Trogirska kupališta i privezišta d.o.o., Trogir i Trogir TV d.o.o., Trogir, kao pripojenih društava. U ožujku 2010. je zaključen novi ugovor o pripajanju na način da je isključeno društvo Trogirska kupališta i privezišta d.o.o., Trogir. Statusna promjena pripajanja društava nije upisana u registar Trgovačkog suda.

Po veličini društvo je razvrstano u male poduzetnike. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Predmet poslovanja su javno komunalne djelatnosti, parking i usluge. Koncem 2014. društvo ima 173 zaposlenika.

Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska je pravni sljednik poduzeća Komunalno javno poduzeće Makarska s p.o. Društvo je osnovano 1946. pod nazivom Komunalno poduzeće Vošac, Makarska. Promjena organizacijskog oblika u društvo s ograničenom odgovornošću upisana je u registar Trgovačkog suda na temelju Izjave o osnivanju društva iz veljače 1996. Osnivač i jedini član društva je Grad Makarska. Izjava o osnivanju je Odlukom osnivača od 1996. do 2013. mijenjana u odredbama o predmetu poslovanja te povećanju temeljnog kapitala. Temeljni kapital iznosi 2.560.000,00 kn. Po veličini društvo je razvrstano u male poduzetnike. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Predmet poslovanja je sakupljanje i odvoz komunalnog otpada na uređena odlagališta, sakupljanje otpada, pometanje javno prometnih površina, održavanje groblja, obavljanje pogrebnih usluga i prodaja pogrebne robe u komisiji, koncesijski poslovi na gradskoj plaži te lučko agencijski poslovi. Koncem 2014. društvo ima 83 zaposlenika.

Društvo Peovica d.o.o., Omiš je pravni sljednik poduzeća Peovica, javnog poduzeća za komunalne djelatnosti s p.o., Omiš. Društvo je osnovano 1965. Promjena organizacijskog oblika u društvo s ograničenom odgovornošću upisana je u sudski registar na temelju Društvenog ugovora iz 1998. Temeljni kapital iznosi 2.646.700,00 kn. Osnivači i članovi društva su Grad Omiš i dvije općine. Po veličini društvo je razvrstano u male poduzetnike. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Društveni ugovor je odlukom članova društva iz ožujka 2011. mijenjan u odredbi o predmetu poslovanja. Osnovna djelatnost je održavanje čistoće, javnih površina, tržnica na malo, održavanje groblja i obavljanje pogrebnih poslova te skupljanje i odlaganje komunalnog otpada. Koncem 2014. društvo ima 53 zaposlenika.

II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi jesu li društva uspostavila prikladne politike, procedure i kontrole kako bi spriječila prijevare
- utvrditi poduzimaju li potrebne aktivnosti kako bi povećala svjesnost rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti pojave prijevara
- ocijeniti djelotvornost sustava unutarnjih kontrola s obzirom na rizike prijevara
- utvrditi koje su postupke društva uspostavila kako bi što prije otkrila prijevare.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: politike i postupci za sprječavanje prijevara, odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevara, sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevara te analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevara.

Revizijskim postupcima je obuhvaćeno poslovanje za 2014., a za pojedina područja revizije su obuhvaćena i ranija razdoblja.

III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Pri odabiru revizijskog pristupa, kako bi se pribavili mjerodavni revizijski dokazi i odgovorilo na ciljeve revizije primijenjene su različite metode i postupci prikupljanja revizijskih dokaza. Trgovačkim društvima obuhvaćenim revizijom su poslani upitnici u vezi politika i postupaka za sprječavanje prijevara, odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika u pogledu sprječavanja prijevara, sustava unutarnjih kontrola te analitičkih i drugih postupaka za otkrivanje prijevara. Provjeravani su dokazi za pojedine tvrdnje iz pribavljenih odgovora. Proučeni su i analizirani zakoni, propisi i drugi akti te dokumentacija i informacije o poslovanju trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom, stručni članci, strategije i drugo.

Provjereno je jesu li društva uspostavila politike i postupke za sprječavanje prijevara te jesu li rukovoditelji i drugi zaposlenici upoznati s odgovornostima za sprječavanje prijevara. Nadalje, provjereno je jesu li društva uspostavila djelotvoran sustav unutarnjih kontrola te odgovarajuće analitičke i druge postupke za otkrivanje prijevara. Obavljena su izravna dokazna ispitivanja s obzirom na područja podložna prijevarama (nabava roba, radova i usluga, izvršavanje ugovorenih nabava te blagajničko poslovanje). Utvrđena je organizacijska struktura društava te broj zaposlenih u društvima. Obavljeni su razgovori s direktorima i zaposlenicima te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Okosnicu revizije su činila sljedeća pitanja:

- Jesu li uspostavljene politike i postupci za sprječavanje prijevara?
- Jesu li rukovoditelji i drugi zaposlenici upoznati sa svojim odgovornostima u pogledu sprječavanja prijevara?
- Je li uspostavljen djelotvoran sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevara?
- Jesu li uspostavljeni odgovarajući analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevara?

IV. SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA

Politike i postupci za sprječavanje prijevара

Politike i postupci kojima se mogu smanjiti mogućnosti prijevара podrazumijevaju donošenje općih akata i uspostavu odgovarajućih standarda. Sva društva obuhvaćena revizijom, osim društva Makarski komunalac d.o.o., Makarska, su donijela etičke kodekse čime su utvrđena osnovna etička pravila svih zaposlenika radi utvrđivanja i promicanja temeljnih etičkih vrijednosti u poslovnim odnosima te postupanja u slučaju njihovih povreda. Također, transparentnost poslovanja i donošenja poslovnih odluka jedan je od preduvjeta za sprječavanje prijevара. Transparentnost donošenja odluka kod svih trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom djelomično je osigurana objavom odluka na oglasnoj ploči društva. Stupanjem na snagu Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13), društva su obvezna na mrežnim stranicama objaviti informacije koje, između ostalog, sadrže zakone i druge propise koji se odnose na područje rada društva, godišnje planove, programe, izvještaje o radu, financijska izvješća, kontakt podatke o službeniku za informiranje te opće akte i odluke kojima se utječe na interese korisnika te informacije o unutarnjem ustrojstvu i postupcima javne nabave.

Društvo Promet d.o.o., Split je uspostavilo politike i postupke za sprječavanje prijevара. U vrijeme obavljanja revizije društvo je donijelo Etička načela koja su objavljena na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama. Utvrđena je poslovna etika koja se temelji na iskrenosti, integritetu i pravednosti, poštenom natjecanju i borbi protiv trustova te poštivanju općih načela suzbijanja korupcije i pranja novca. Zaposlenici ne smiju davati ni prihvaćati darove koji bi mogle utjecati na poslovne transakcije ili donošenje odluka zaposlenika, poslovnog partnera ili klijenta. Korištenje sredstava društva isključivo za poslovne svrhe uređeno je Pravilnikom o radu i Etičkim načelima. Imovina, resursi i informacijski sustavi društva uvijek moraju biti zaštićeni i sigurni od neovlaštena korištenja, oštećenja, otkrivanja, diverzije ili uklanjanja. Pravilnikom o radu utvrđena su radna mjesta s detaljnim opisom poslova i odgovornostima zaposlenika za imovinu koju koriste te za pravovremenost i kvalitetu obavljenih poslova. Predviđeno je da poslodavac može dati nalog za obavljanje pregleda, odnosno utvrditi način kontrole ljudi i opreme pri ulazu i izlazu iz poslovnih prostora radi sprječavanja otuđivanja imovine poslodavca. Imovina se nadzire video kamerama, a organizirana je i zaštitarska služba. Zaposlenici nemaju pristup imovini društva izvan radnog vremena osim voditelja opće službe, operatora informatičkog sustava i domara, što je uređeno opisom radnog mjesta. Društvo ima 441 mobitel dan na korištenje zaposlenicima prema potrebama radnog mjesta. Pravo na korištenje mobitela u okviru ugovorene tarife imaju direktor, rukovoditelji, vozači i zaposlenici servisa, radionica, prometnog ureda i službe sigurnosti. Ostvarene troškove preko mjesečno ugovorenog limita podmiruju zaposlenici. Mobiteli se zadužuju internom evidencijom uz potpis djelatnika i datumom preuzimanja. Članovi Nadzornog odbora i direktor društva su dali izjavu o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa kako bi donošenje odluka bilo slobodno od sukoba interesa. Postupci donošenja odluka u nadležnosti Uprave, Nadzornog odbora i Skupštine utvrđeni su Društvenim ugovorom, a donošenje odluka iz područja radnih odnosa Pravilnikom o radu (rukovoditelj sudjeluje u izradi zaključaka i donošenju odluka vezano za nadležni sektor). Postupci donošenja odluka u nadležnosti Nadzornog odbora utvrđeni su Poslovníkom o radu Nadzornog odbora. Odluke se temelje na analizama, planovima, bilješkama i izvješćima te su protokolirane i evidentirane. Za odluke u nadležnosti Skupštine i Nadzornog odbora vode se zapisnici i bilješke. Društvo je na mrežnim stranicama objavilo dio potrebnih informacija prema Zakonu o pravu na pristup informacijama.

Nisu objavljeni godišnji planovi, izvještaji o radu, financijska izvješća, plan nabave i propisi koji se odnose na područje rada društva čime nije dovoljno osigurana transparentnost poslovanja i donošenja odluka.

Društvo Čistoća d.o.o., Split je uspostavilo politike i postupke za sprječavanje prijevара. U srpnju 2012. društvo je donijelo Pravilnik poslovnog ponašanja i etički kodeks zaposlenika koji je objavljen na oglasnoj ploči. Kodeksom se promiču vrijednosti zakonitosti rada i poslovanja, profesionalnosti, stručnosti, savjesnosti, objektivnosti, neovisnosti i nepristranosti u radu, odgovornosti i nultoj stopi tolerancije prema korupciji. Primanje i davanje darova između poslovnih partnera nije dopušteno. Društvo je Pravilnikom o radu i Etičkim kodeksom uredilo korištenje sredstava društva isključivo za poslovne svrhe. Zaposlenici su osobno odgovorni za sigurnost povjerene imovine te korištenje računalnog sustava isključivo za poslovne svrhe. Pravilnikom o radu, između ostalog, utvrđena je odgovornost zaposlenika za pravilnu uporabu alata, vozila i opreme koje se koriste na pojedinom radnom mjestu. Pristup imovini društva izvan radnog vremena ima direktor, koji ima na raspolaganju osobno vozilo prema Ugovoru o radu iz siječnja 2014. Direktor koristi vozilo u službene i privatne svrhe bez ograničenja, za što je obračunan primitak u naravi. Imovina se nadzire video kamerama, a organizirana je i zaštitarska služba. Društvo ima 68 mobitela, koji su dani na korištenje zaposlenicima prema potrebama radnog mjesta. Pravo na korištenje sedam mobitela imaju direktor i rukovoditelji neograničeno, a drugi zaposlenici u okviru ugovorene tarife. Ostvarene troškove preko mjesečno ugovorenog limita podmiruju zaposlenici. Mobiteli se zadužuju internom evidencijom, uz potpis djelatnika i datum preuzimanja. U skladu s Društvenim ugovorom, odluke donose direktor, Nadzorni odbor i Skupština o čemu su sastavljeni zapisnici, priložena izvješća i druga dokumentacija. Odluke se temelje na analizama, planovima, bilješkama i izvješćima te su protokolirane i evidentirane. Članovi Nadzornog odbora i direktor društva su dali izjavu o postojanju, odnosno nepostojanju sukoba interesa kako bi donošenje odluka bilo slobodno od sukoba interesa. Odluke i druge informacije iz djelokruga rada su objavljene na mrežnim stranicama čime je osigurana transparentnost poslovanja i donošenja odluka.

Društvo Vodovod d.o.o., Makarska je uspostavilo politike i postupke za sprječavanje prijevара. U svibnju 2013. društvo je donijelo Etički kodeks koji je objavljen na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama. Kodeksom se promiče izbjegavanje primanja i davanja darova, odgovorno upravljanje imovinom, poslovnim financijama i postupkom nabave te izbjegavanje i sprječavanje sukoba interesa. Nadalje, uređeno je korištenje sredstava društva isključivo za poslovne svrhe. Zaposlenici koji rade na poslovima upravljanja imovinom, financijskim poslovima i poslovima nabave dužni su se pridržavati i dodatnih etičkih načela prema specifičnim standardima struke. Dužni su izbjegavati sve pokušaje utjecaja na donošenje objektivnih i nepristranih odluka i u obavljanju poslova postupati odgovorno i s pažnjom dobrog gospodara. Zaposlenici nemaju pristup imovini Društva izvan radnog vremena, osim u izvanrednim situacijama (puknuće cijevi), o čemu voditelj grupe vodi evidenciju. Imovina se nadzire video kamerama. Društvo ima 23 mobitela dana na korištenje zaposlenicima prema potrebama radnog mjesta. Pravo na neograničeno korištenje imaju direktor i dva rukovoditelja, a drugi zaposlenici u okviru ugovorene tarife. Ostvarene troškove preko mjesečno ugovorenog limita podmiruju zaposlenici. Postupci donošenja odluka u nadležnosti Nadzornog odbora utvrđeni su Poslovníkom o radu Nadzornog odbora. Predsjednik Nadzornog odbora koji sudjeluje u javnoj nabavi i direktor društva su dali izjavu o nepostojanju sukoba interesa kako bi donošenje odluka bilo slobodno od sukoba interesa. U skladu s Društvenim ugovorom, odluke donose direktor, Nadzorni odbor i Skupština. Odluke se temelje na analizama, planovima, bilješkama i izvješćima te su protokolirane i evidentirane.

Za odluke u nadležnosti Skupštine i Nadzornog odbora vode se zapisnici i bilješke. Društvo je na mrežnim stranicama objavilo dio potrebnih informacija prema Zakonu o pravu na pristup informacijama. Nisu objavljeni godišnji plan poslovanja, izvještaji o radu, financijska izvješća te kontakt podaci o službeniku za informiranje. Slijedom navedenog, nije dovoljno osigurana transparentnost poslovanja i donošenja odluka.

Društvo Vodovod d.o.o., Omiš je uspostavilo politike i postupke za sprječavanje prijevара. U srpnju 2011. društvo je donijelo Etički kodeks koji je objavljen na oglasnoj ploči. Kodeksom se promovira izbjegavanje primanja i davanja darova, povjerenje i kolegijalnost, zakonitost i stručnost u radu, timski rad i profesionalna komunikacija, uvažavanje potreba korisnika usluge, izbjegavanje i sprječavanje sukoba interesa, povjerljivost osobnih podataka i informacija o poslovanju. Nadalje, uređeno je korištenje sredstava društva isključivo za poslovne svrhe. Zaposlenici su dužni štiti cjelovitost, integritet i sigurnost imovine društva. Kod obavljanja poslova upravljanja imovinom, financijskih poslova i poslova nabave dužni su se pridržavati i dodatnih etičkih načela prema specifičnim standardima struke. Dužni su izbjegavati sve pokušaje utjecaja na donošenje objektivnih i nepristranih odluka i u obavljanju poslova postupati odgovorno i s pažnjom dobrog gospodara. Imovina se nadzire video kamerama, a organizirana je i zaštitarska služba. Zaposlenici nemaju pristup imovini izvan radnog vremena, osim u izvanrednim situacijama (puknuće cijevi), o čemu voditelj grupe vodi evidenciju. Društvo ima 27 mobitela. Pravo na korištenje mobitela je regulirano Odlukom o korištenju službenih mobilnih telefona koju je donio direktor društva u prosincu 2012. Pravo na neograničeno korištenje mobitela ima osam zaposlenika dežurne službe i rukovoditelji, a vozači i drugi zaposlenici u okviru ugovorene tarife. Ostvarene troškove preko mjesečno ugovorenog limita podmiruju zaposlenici. U skladu s Društvenim ugovorom odluke donose direktor, Nadzorni odbor i Skupština o čemu su sastavljeni zapisnici, priložena izvješća i druga dokumentacija. Odluke se temelje na analizama, planovima, bilješkama i izvješćima te su protokolirane i evidentirane. Postupci donošenja odluka u nadležnosti Nadzornog odbora utvrđeni su Poslovníkom o radu Nadzornog odbora. Članovi Nadzornog odbora i direktor društva su dali izjavu o nepostojanju sukoba interesa kako bi donošenje odluka bilo slobodno od sukoba interesa. Odluke i druge informacije iz djelokruga rada su objavljene na mrežnim stranicama čime je osigurana transparentnost poslovanja i donošenja odluka.

Društvo Trogir Holding d.o.o., Trogir je uspostavilo politike i postupke za sprečavanje prijevара. U lipnju 2014. društvo je donijelo Etički kodeks ponašanja koji je objavljen na oglasnoj ploči. Kodeksom su utvrđena osnovna etička pravila zaposlenika u društvu radi utvrđivanja i promicanja temeljnih etičkih vrijednosti u poslovnim odnosima te postupanja u slučaju njihovih povreda. Promiče se odgovorno upravljanje imovinom, poslovnim financijama i postupkom nabave, izbjegavanje primanja i davanja darova te izbjegavanje i sprječavanje sukoba interesa. Korištenje sredstava društva (strojevi, uređaji, alat, materijal i drugo) za poslovne svrhe uređeno je Pravilnikom o radu prema kojemu je, između ostalog, zabranjeno korištenje i posuđivanje sredstava rada za privatne svrhe bez odobrenja neposrednog voditelja ili drugog ovlaštenog radnika. Imovina se nadzire video kamerama. Društvo ima 42 službena mobitela dana na korištenje zaposlenicima prema potrebama radnog mjesta. Pravo na neograničene razgovore imaju direktor i rukovoditelji, a drugi zaposlenici u okviru ugovorene tarife. Ostvarene troškove preko mjesečno ugovorenog limita podmiruju zaposlenici. Mobiteli se zadužuju na temelju interne evidencije uz potpis djelatnika i datum preuzimanja. Predsjednik uprave i članovi Nadzornog odbora su dali izjave o postojanju, odnosno nepostojanju sukoba interesa kako bi donošenje odluka bilo slobodno od sukoba interesa.

U skladu s Izjavom o osnivanju društva, odluke donose direktor, Nadzorni odbor i Skupština. Odluke se temelje na analizama, planovima, bilješkama i izvješćima te su protokolirane i evidentirane. Za odluke u nadležnosti Skupštine i Nadzornog odbora vode se zapisnici i bilješke. Društvo je na mrežnim stranicama objavilo dio potrebnih informacija prema Zakonu o pravu na pristup informacijama. Nisu objavljeni godišnji plan poslovanja, izvještaji o radu, financijska izvješća i propisi koji se odnose na područje rada društva. Slijedom navedenog, nije dovoljno osigurana transparentnost poslovanja i donošenja odluka.

Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska je djelomično uspostavilo postupke i tehnike otkrivanja prijevara u okviru redovnih radnih zadataka zaposlenika. Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova, je između ostalog, utvrđena odgovornost za sredstva rada (alat, oprema, specijalna i otvorena teretna vozila) koja koriste zaposlenici na pojedinom radnom mjestu. Prema ugovorima o radu zaposlenik je materijalno i financijski zadužen za povjerena sredstva, opremu i inventar. Vozni park se nadzire 24 sata kamerama i čuvarima. Društvo ima 18 mobitela. Donesena je odluka o korištenju službenih mobitela zaposlenicima prema radnom mjestu, te potrebama i zahtjevima posla. Pravo na neograničene razgovore imaju direktor i tajnica društva, a drugi zaposlenici u okviru ugovorene tarife. Ostvarene troškove preko mjesečno ugovorenog limita podmiruju zaposlenici. Pristup imovini izvan radnog vremena zaposlenicima nije dopušten, osim posebnoj službi za vrijeme hitne intervencije po nalogu gradonačelnika. Za odluke u nadležnosti Skupštine i Nadzornog odbora vode se zapisnici i bilješke. Odluke se temelje na analizama, planovima, bilješkama i izvješćima te su protokolirane i evidentirane. Društvo nije donijelo opći akt, kojim je uređeno davanje i primanje poklona. Također, općim aktom nisu uređeni postupci donošenja odluka kako bi se osigurala najviša razina odgovornosti i transparentnosti. Izjavom o osnivanju nije utvrđen način donošenja odluka, a društvo nije donijelo Poslovnik o radu Nadzornog odbora kojim bi se utvrdili postupci donošenja odluka u nadležnosti navedenog tijela. Prema Izjavi o osnivanju društva, Skupština donosi odluke u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, dok odluke iz nadležnosti direktora i Nadzornog odbora Izjavom o osnivanju nisu određene. Direktor i članovi Nadzornog odbora su dali izjave o nepostojanju sukoba interesa, kako bi donošenje odluka bilo slobodno od sukoba interesa. Na mrežnim stranicama društva objavljen je dio potrebnih informacija prema Zakonu o pravu na pristup informacijama. Društvo nije objavilo godišnji plan poslovanja, izvještaj o radu, financijska izvješća, propise koji se odnose na područje rada društva te kontakt podatke o službeniku za informiranje čime nije dovoljno osigurana transparentnost poslovanja i donošenja odluka.

Društvo Peovica d.o.o., Omiš je djelomično uspostavilo politike i postupke za sprječavanje prijevara. U lipnju 2013. donesen je Etički kodeks, koji je objavljen na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama društva. Kodeksom se promiče izbjegavanje primanja i davanja darova, odgovorno upravljanje imovinom, poslovnim financijama i postupkom nabave te izbjegavanje i sprječavanje sukoba interesa. Na mrežnim stranicama društva objavljene su informacije i dokumenti čime je osigurana transparentnost poslovanja i donošenja odluka. Članovi Nadzornog odbora i direktor društva su dali izjavu o nepostojanju sukoba interesa kako bi donošenje odluka bilo slobodno od sukoba interesa. U skladu s Društvenim ugovorom, odluke donose direktor, Nadzorni odbor i Skupština. Za odluke u nadležnosti Skupštine i Nadzornog odbora vode se zapisnici i bilješke. Odluke se temelje na analizama, planovima, bilješkama i izvješćima te su protokolirane i evidentirane. Pristup imovini društva izvan radnog vremena imaju zaposlenici koji imaju ključeve svojih radnih prostorija, a ključ blagajničkog sefa ima blagajnik. Imovina društva se ne nadzire (nije organizirana vratarska služba niti je uspostavljen video nadzor).

Općim aktom nisu uređeni postupci donošenja odluka kako bi se osigurala najviša razina odgovornosti i transparentnosti. Društvenim ugovorom nije utvrđen način donošenja odluka, a društvo nije donijelo Poslovnik o radu Nadzornog odbora kojim bi se utvrdili postupci donošenja odluka u nadležnosti navedenog tijela društva. Nadalje, Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova u društvu je uređena odgovornost zaposlenika za sredstva rada (oprema, vozila) koja koriste na radnom mjestu, ali općim aktom nije uređeno korištenje sredstava društva (materijala, opreme, mobitela i drugo) isključivo za poslovne svrhe. Pravo na korištenje mobitela imaju direktor i tri zaposlenika, pravo na korištenje službene kartice na privatnom mobitelu imaju dva zaposlenika dok deset zaposlenika (osam vozača i dva grobara) imaju pravo na bon 100,00 kn svakih 60 dana. Društvo nije donijelo pisane procedure o načinu i ograničenjima korištenja službenih mobitela.

Odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevара

Rukovoditelji i zaposlenici moraju biti upoznati sa svojim odgovornostima za sprječavanje prijevара. Potrebno je omogućiti prepoznavanje prijevара, povećati svjesnost rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti pojave prijevара kao i njihovu obvezu da izvijeste o sumnji na prijevара. Društva obuhvaćena revizijom, osim društva Makarski komunalac d.o.o., Makarska, donijela su etičke kodekse koji služe kao smjernice zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu. Kodeksom su utvrđeni postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevара. Društva obuhvaćena revizijom ne održavaju redovitu izobrazbu zaposlenika o mogućim prijevarama, načinu na koji prijevара šteti društvu te mogućem načinu prijave sumnjivih štetnih radnji.

Društvo Promet d.o.o., Split je donijelo Etička načela, kojima su rukovoditelji i zaposlenici upoznati sa svojim odgovornostima u pogledu sprječavanja prijevара. Poslovne odluke se moraju temeljiti na objektivnim razlozima i kriterijima, a zaposlenici i poslovni partneri moraju izbjegavati sukobe interesa između svojih osobnih aktivnosti i svoje uloge u poslovanju društva. Upravni odbor društva je odgovoran za primjenu Etičkih načela u svim područjima, a o kršenju utvrđenih pravila zaposlenik obavještava nadređenog rukovoditelja. Etičkim načelima se jamči brzo i učinkovito rješavanje pritužbi s kojima se postupa u povjerenju u razumnim granicama. Nepoštivanje Etičkih načela povlači disciplinske mjere uključujući i prestanak radnog odnosa. Planirano je primjenu Etičkih načela nadzirati i u okviru procesa upravljanja korporacijskim rizikom.

Društvo Čistoća d.o.o., Split je donijelo Pravilnik poslovnog ponašanja i etički kodeks zaposlenika kojim su utvrđene obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevара, čime su rukovoditelji i zaposlenici upoznati s odgovornostima u pogledu sprječavanja prijevара. Zaposlenici ne smiju svojim ponašanjem negativno utjecati na ugled društva kao ni svjesno sudjelovati u aktivnostima koje su u suprotnosti sa zakonima i aktima društva kao i u suprotnosti s Etičkim kodeksom zaposlenika. Društvo je utvrdilo postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa. Povjerenik za etiku je zadužen za zaprimanje pritužbi o neetičnom i moguće koruptivnom ponašanju zaposlenika, za koje se smatra da je protivno odredbama Pravilnika o poslovnom ponašanju i etičkog kodeksa. Povjerenik za etiku razmatra pritužbe, informira člana Uprave, direktora o pritužbama i po potrebi pokreće postupak zbog povrede radne dužnosti. Pritužbe na neetično ponašanje povjerenika za etiku rješava Uprava društva.

Društvo Vodovod d.o.o., Makarska je donijelo Etički kodeks, čime su rukovoditelji i zaposlenici upoznati sa svojim odgovornostima u pogledu sprječavanja prijevара. Zaposlenici trebaju biti lojalni društvu i ne smiju sudjelovati u aktivnostima koje bi mogle dovesti do sukoba interesa. Dužni su izbjegavati svaki sukob interesa i po saznanju o mogućem postojanju sukoba interesa odmah obavijestiti Upravu društva i Etičko povjerenstvo. Nadzor nad primjenom utvrđenih pravila u Etičkom kodeksu provodi Uprava društva, a o uočenim povredama obavještava Etičko povjerenstvo. Za rješavanje prijava je nadležno Etičko povjerenstvo, o čemu Upravi društva podnosi izvješće s obrazloženim mišljenjem. Nakon utvrđene povrede Etičkog kodeksa, pokreće se postupak sankcioniranja. Zajamčeno je brzo i učinkovito rješavanje pritužbi s kojima se postupa u povjerenju. Obveze voditelja i zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru u pogledu neovlaštene potrošnje vodnih usluga su uređene Općim i tehničkim uvjetima isporuke vodnih usluga.

Društvo Vodovod d.o.o., Omiš je donijelo Etički kodeks, kojim su utvrđene obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru čime su rukovoditelji i zaposlenici upoznati sa svojim odgovornostima u pogledu sprječavanja prijevара. Zaposlenici su dužni biti lojalni društvu i ne smiju sudjelovati u aktivnostima koje bi mogle dovesti do sukoba interesa. Dužni su izbjegavati svaki sukob interesa i po saznanju o mogućem postojanju sukoba interesa odmah obavijestiti Upravu i Povjerenika za etiku. U slučaju dvojbe o postojanju sukoba interesa, zaposlenici, odnosno član Uprave su dužni zatražiti mišljenje Povjerenika za etiku. O postojanju sukoba interesa u svakom pojedinom slučaju odlučuje rukovodstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje Povjerenika za etiku. Izvješće s obrazloženim mišljenjem Povjerenik za etiku podnosi Upravi. Nakon utvrđene povrede Etičkog kodeksa, pokreće se postupak sankcioniranja. Zajamčeno je brzo i učinkovito rješavanje pritužbi s kojima se postupa u povjerenju. Obveze voditelja i zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru u pogledu neovlaštene potrošnje vodnih usluga su uređene Općim i tehničkim uvjetima isporuke vodnih usluga.

Društvo Trogir Holding d.o.o., Trogir je donijelo Etički kodeks, kojim su određene smjernice i etički standardi koje su zaposlenici dužni primjenjivati u svom radu. Propisano je profesionalno, savjesno i marljivo postupanje, pridržavanje važećih propisa, općih akata, načela struke, lojalnost te zabrana sudjelovanja u aktivnostima koje bi mogle dovesti do sukoba interesa. Kodeksom su utvrđeni postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Utvrđeno je da nadzor nad primjenom navedenih prijava provodi Uprava, koja o uočenim povredama obavještava Etičko povjerenstvo. Za rješavanje prijava iz Etičkog kodeksa nadležno je Etičko povjerenstvo, koje Upravi društva podnosi izvješće s obrazloženim mišljenjem. Nakon utvrđene povrede Etičkog kodeksa, pokreće se postupak sankcioniranja.

Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska je donijelo Pravilnik o radu kojim su, između ostalog, utvrđene obveze zaposlenika i povrede dužnosti te postupanje Uprave društva u slučajevima povrede radne dužnosti. Neovlašteno korištenje imovine društva i počinjenje materijalne štete se smatra povredom radne dužnosti. Zabranjeno je korištenje sredstava društva (strojevi, uređaji, alat, materijal) za privatne svrhe, bez odobrenja neposrednog voditelja ili drugog ovlaštenog radnika. Općim aktima nisu utvrđeni postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te rukovoditelji i zaposlenici nisu upoznati s postupcima za prijavljivanje i odgovornostima u pogledu sprječavanja prijevара.

Društvo Peovica d.o.o., Omiš je donijelo Etički kodeks, čime su rukovoditelji i zaposlenici upoznati sa svojim odgovornostima u pogledu sprječavanja prijevара. Zaposlenici trebaju biti lojalni društvu i ne smiju sudjelovati u aktivnostima koje bi mogle dovesti do sukoba interesa. Dužni su izbjegavati svaki sukob interesa i po saznanju o mogućem postojanju sukoba interesa odmah obavijestiti Upravu i Etičko povjerenstvo. Nadzor nad primjenom utvrđenih pravila u Etičkom kodeksu provodi Uprava društva. O uočenim povredama obavještava Etičko povjerenstvo koje je nadležno za rješavanje prijave Etičkog kodeksa, o čemu Upravi društva podnosi izvješće s obrazloženim mišljenjem. Nakon utvrđene povrede Etičkog kodeksa, pokreće se postupak sankcioniranja. Zajamčeno je brzo i učinkovito rješavanje pritužbi s kojima se postupa u povjerenju.

Sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevара

Antikorupcijski program za trgovačka društva u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske (2010.-2012.) nije uključivao društva u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stoga je u društvima obuhvaćenim revizijom potrebno razviti djelotvoran sustav unutarnjih kontrola kako bi se spriječile prijevара.

Trgovačka društva obuhvaćena revizijom svakodnevno obavljaju formalnu, računsku i suštinsku ispravnost knjigovodstvenih isprava likvidaturom i potpisom direktora. Jasno je utvrđena podjela dužnosti i odgovornosti. Ovlaštene osobe obavljaju kontrolu nabave i utroška materijala te nadzor nad izvršavanjem radova i usluga. Direktori kontroliraju svakodnevno poslovanje preko rukovoditelja svojih organizacijskih jedinica. Rukovoditelji organizacijskih jedinica kontroliraju izvršitelje putem sastanaka i obavljanja nadzora. Nema pisanih dokaza o obavljenom nadzoru. Nadležne službe po potrebi sastavljaju i podnose izvještaje direktoru. Jednom godišnje dostavljaju Upravi izvještaje o radu za prethodnu godinu koja ih objedinjuje u Godišnji izvještaj o poslovanju i dostavlja Nadzornom odboru na prihvaćanje te Skupštini na usvajanje. Osim direktora društva Vodovod d.o.o., Omiš, nadzorni odbori i direktori nisu provodili postupke otkrivanja nepravilnog postupanja ili prijevара. Društva obuhvaćena revizijom u 2014. nisu bila obvezna i nisu ustrojila unutarnju reviziju.

Društvo Promet d.o.o., Split je funkcioniranje unutarnjih kontrola uredilo Pravilnikom o radu. Provode se fizičke kontrole i nadgledanje, a o obavljanju kontrola se sastavljaju izvješća (elaborati) koje usvaja Uprava društva. Uvedeno je automatsko knjiženje i ovjeravanje ispravnosti svih dokumenata kroz potpisivanje na više upravljačkih razina. Društvenim ugovorom je uspostavljeno odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Za potpisivanje ugovora preko 2.000.000,00 kn direktor mora pribaviti prethodnu suglasnost Nadzornog odbora. Vanjska revizija je obavila reviziju financijskih izvještaja za 2013., prema kojoj financijski izvještaji daju istinit i fer prikaz u svim značajnim odrednicama financijskog položaja društva. Skrenuta je pozornost na gubitak koji društvo ostvaruje u više uzastopnih godina. Ukupni preneseni gubitak na koncu 2013. iznosi 51.347.251,00 kn, a gubitak za 2013. iznosi 3.148.275,00 kn. Vanjska revizija nije mogla potvrditi nastavak poslovanja društva bez organizacijskog, tehnološkog i kadrovskog restrukturiranja i stvarne financijske sanacije. U prosincu 2014., osnovan je revizorski odbor u okviru Nadzornog odbora. Prema obrazloženju odgovorne osobe, nadzor nad poslovanjem društva je obavljao Odbor za financije i pravne poslove (osnovan pri Nadzornom odboru), o čemu nisu sastavljeni zapisnici. Društvo je ocijenilo pojedina područja svog poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара.

U prometnom sektoru društva je ustrojena prometna kontrola koja kontrolira rad vozača i kontrolora kako bi se spriječile prijevare. Odjel kontrole prihoda u financijskom sektoru obavlja kontrolu svih prihoda i prodaje putnih karata jer društvo ostvaruje značajne prihode naplatom gotovine prodajom putnih karata. U vrijeme obavljanja revizije, u tijeku je razvijanje odgovarajućih protumjera i akcijskih planova za upravljanje rizicima pojavljivanja prijevara. Ocjenjivanje unutarnjih kontrola se ne provodi. Društvo je, s obzirom na pojavnost prijevara, uspostavilo djelotvoran sustav unutarnjih kontrola.

Društvo Čistoća d.o.o., Split je Pravilnikom o radu uredilo funkcioniranje unutarnjih kontrola. Društvo primjenjuje procedure poslovnih procesa unutar Sustava upravljanja kvalitetom HRN EN ISO 9001:2009 radi poboljšanja kvalitete cjelokupnog poslovanja. U 2014. društvo je provelo tri kontrole provođenja poslovnih procesa i vanjsku kontrolu kojom su dane pohvale i preporuke za poboljšanje sustava upravljanja kvalitetom. Društvenim ugovorom uspostavljeno je odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Direktor samostalno zaključuje ugovore do 1.000.000,00 kn, a Nadzorni odbor odlučuje o ugovorima vrijednosti preko 1.000.000,00 kn. Vanjska revizija je obavila reviziju financijskih izvještaja društva za 2013., prema kojoj financijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju financijski položaj društva, njegovu financijsku uspješnost i novčane tijekove. Društvo je ocijenilo troškove voznog parka kao područje svoga poslovanja u kojemu je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara jer oni predstavljaju dominantnu stavku troškova. Društvo sastavlja Pregled troškova voznog parka na godišnjoj razini s prikazom svih troškova po pojedinom vozilu u usporedbi s prethodnom godinom (gorivo, sati rada, prijeđeni kilometri, mazivo, rezervni dijelovi i materijal za održavanje, auto gume, usluge održavanja i tehničkog pregleda vozila, osiguranja vozila i trošak amortizacije svakog pojedinog vozila). Slijedom navedenog, društvo je, s obzirom na pojavnost prijevara, uspostavilo djelotvoran sustav unutarnjih kontrola.

Društvo Vodovod d.o.o., Makarska unutarnje kontrole provodi na temelju ustroja i organizacije poslovanja te dobre prakse. Vanjska revizija je obavila reviziju financijskih izvještaja za 2013., prema kojoj financijski izvještaji daju istinit i fer prikaz u svim značajnim odrednicama financijskog položaja društva. Poslovne odluke donosi i financijske transakcije odobrava direktor prema planu nabave koji je prethodno odobrio Nadzorni odbor. Izravnim dokaznim ispitivanjem u području javne nabave i blagajničkog poslovanja nisu utvrđene nepravilnosti. U društvu nije uspostavljen sustav odobravanja financijskih transakcija iznad određenih iznosa kako bi se spriječilo pojavljivanje prijevara. Ocjenjivanje funkcioniranja unutarnjih kontrola se ne provodi. U društvu postoje pojedinačni postupci kontrola, ali općim aktom nisu uređene neovisne kontrole i provjere. Društvo ne ocjenjuje specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara. Nisu razvijene odgovarajuće protumjere i akcijski planovi, kako bi se upravljalo rizicima pojavljivanja prijevara. S obzirom na navedeno, unutarnje kontrole nisu u potpunosti oblikovane na način da njihova primjena spriječi prijevaru. Društvo je, s obzirom na pojavnost prijevara, uspostavilo djelomično djelotvoran sustav unutarnjih kontrola, kojeg je potrebno dodatno unaprijediti i razvijati.

Društvo Vodovod d.o.o., Omiš unutarnje kontrole provodi na temelju općih akata, ustroja i organizacije poslovanja te dobre prakse. U vrijeme obavljanja revizije, u tijeku je izrada mape poslovnih procesa, kojim je planirano utvrditi ključne poslovne procese te jasno definirati postupke i zadaće pojedinih sudionika, ovlasti i odgovornosti. Ugovorom o pravima i obvezama i plaći direktora uspostavljeno je odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Nadzorni odbor daje suglasnost direktoru za zaključivanje ugovora za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn odnosno za nabavu radova do 500.000,00 kn.

Vanjska revizija je obavila reviziju financijskih izvještaja društva za 2013., prema kojoj financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj društva i rezultate njegova poslovanja. Direktor društva, koji je obnašao dužnost od 1. travnja 2014. do 14. siječnja, započeo je ocjenjivanje specifičnih područja društva u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара. U prosincu 2014., podnio je kaznenu prijavu Županijskom državnom odvjetništvu u Splitu protiv prijašnjeg direktora društva, prijašnjeg gradonačelnika, tehničkog direktora društva te drugih nepoznatih počinitelja, za kaznena djela protiv gospodarstva. Postupak je u tijeku. U društvu postoje pojedinačni postupci kontrola, ali općim aktom nisu uređene neovisne kontrole i provjere. Ocjenjivanje funkcioniranja unutarnjih kontrola se ne provodi. Također, nisu razvijene odgovarajuće protumjere i akcijski planovi kako bi se upravljalo rizicima pojavljivanja prijevара. Izravnim dokaznim ispitivanjem su utvrđene slabosti u području vođenja evidencija postupaka javne nabave. S obzirom na navedeno, unutarnje kontrole nisu u potpunosti oblikovane na način da njihova primjena spriječi prijevара. Društvo je, s obzirom na pojavnost prijevара, uspostavilo djelomično djelotvoran sustav unutarnjih kontrola kojeg je potrebno dodatno unaprijediti i razvijati.

U društvu Trogir Holding d.o.o., Trogir funkcioniranje unutarnjih kontrola je uređeno na temelju općih akata te dobre poslovne prakse. Pravilnikom o računovodstvu društva uređeni su odnosi iz područja računovodstva, sastavljanja knjigovodstvenih isprava, načina vođenja i zaključivanja poslovnih knjiga, čuvanja knjigovodstvenih isprava i poslovnih knjiga, izrade periodičnih i godišnjih financijskih i poslovnih izvještaja, procjene stavki financijskih izvještaja i podnošenje na reviziju godišnjih financijskih izvještaja. U vrijeme obavljanja revizije, u tijeku je uspostava financijskog upravljanja kontrola. Vanjska revizija je obavila reviziju financijskih izvještaja za 2010. Izraženo je mišljenje s rezervom i skrenuta je pozornost na gubitak financijske godine u iznosu 1.999.448,00 kn, odnosno gubitak iznad visine ukupnog kapitala u iznosu 1.979.448,00 kn. S obzirom na iskazani gubitak, iskazana je dvojba u pogledu sposobnosti vremenski neograničenog poslovanja. Za 2010. i 2011. iskazan je gubitak u poslovanju. Koncem 2012. iskazana je dobit poslovne godine u iznosu 1.316.072,00 kn, a 2013. u iznosu 16.070,00 kn. Preneseni gubitak za 2012. iznosi 6.149.848,00 kn, a za 2013. iznosi 4.833.776,00 kn. Poslovanje se kontrolira svakodnevno i prilikom izrade financijskih izvještaja te se dnevno provode mjere protiv prijevара i drugih nezakonitih postupaka. Međutim, općim aktom nisu uređene neovisne kontrole i provjere. Plaćanje računa za potrebe redovnog poslovanja odobrava voditelj financija, a plaćanja izvan redovnog poslovanja Uprava društva. Međutim, nije donesen akt za odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa kako bi se spriječilo pojavljivanje prijevара. Ocjenjivanje unutarnjih kontrola se ne provodi redovito te društvo nije ocijenilo specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара. Također, nisu razvijene odgovarajuće protumjere i akcijski planovi kako bi se upravljalo rizicima pojavljivanja prijevара. Izravnim dokaznim ispitivanjem su uočene slabosti kod vođenja evidencije potrošnje goriva. S obzirom na navedeno, unutarnje kontrole nisu u potpunosti oblikovane na način da njihova primjena spriječi prijevара. Društvo je, s obzirom na pojavnost prijevара, uspostavilo djelomično djelotvoran sustav unutarnjih kontrola kojeg je potrebno dodatno unaprijediti i razvijati.

U društvu Makarski komunalac d.o.o., Makarska funkcioniranje unutarnjih kontrola se provodi na temelju ustroja i organizacije poslovanja te dobre poslovne prakse. Nadzor i kontrola poslovanja se provodi na temelju usmenih i pisanih izvješća neposrednih rukovoditelja. Kontrola sprječavanja mogućih prijevара obavlja se putem kolajuće dokumentacije, računa, izdatnica, primki te radnih naloga. Obavlja se tjedna i stalna kontrola nad izvršenjem radnih naloga koje je izdao direktor ili rukovoditelj, a provodi se prema razini rukovođenja.

Vanjska revizija je obavila reviziju financijskih izvještaja za 2012. Prema mišljenju neovisnog revizora, financijski izvještaji istinito i fer prikazuju u svim značajnim odrednicama financijski položaj i uspješnost te novčane tijekove društva. U društvu postoje pojedinačni postupci kontrola, ali općim aktom nisu uređene fizičke i neovisne kontrole i provjere. Poslovne odluke donosi i financijske transakcije odobrava direktor. Međutim, nije donesen akt za odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa kako bi se spriječilo pojavljivanje prijevара. Društvo ne ocjenjuje specifična područja svog poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара te nisu razvijene odgovarajuće protumjere i akcijski planovi kako bi se upravljalo rizicima pojavljivanja prijevара. Izravnim dokaznim ispitivanjem su uočene slabosti u području vođenja evidencije o korištenju službenih vozila društva. S obzirom na navedeno, unutarnje kontrole nisu u potpunosti oblikovane na način da njihova primjena spriječi prijevара. Društvo je, s obzirom na pojavnost prijevара, uspostavilo djelomično djelotvoran sustav unutarnjih kontrola kojeg je potrebno dodatno unaprijediti i razvijati.

U društvu Peovica d.o.o., Omiš funkcioniranje unutarnjih kontrola je uređeno Odlukom o ustrojavanju unutarnjeg nadzora iz 2012., prema kojoj su voditelji odjela i poslovođe ovlaštene i odgovorne za obavljanje unutarnjeg nadzora. Obvezni su upozoriti direktora prije poslovne transakcije ili poslovnog događaja, ako otkriju nepravilnosti ili ocijene da bi one mogle nastati. U vrijeme obavljanja revizije, u tijeku je izrada mape poslovnih procesa kojim je planirano utvrditi ključne poslovne procese te jasno definirati postupke i zadaće pojedinih sudionika, ovlasti i odgovornosti. Ugovorom o pravima i obvezama direktora uspostavljeno je odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa na način da Nadzorni odbor daje suglasnost direktoru za zaključivanje ugovora preko 200.000,00 kn. Društvo provodi određene postupke unutarnje kontrole kroz podjele dužnosti te nadgledanje pojedinih poslovnih postupaka zaposlenika i tijela društva, ali nema pisanih dokaza o obavljenom nadzoru. Općim aktom nisu uređene fizičke i neovisne kontrole i provjere. U posljednjih pet godina društvo nije bilo podvrgnuto vanjskoj reviziji. Ocjenjivanje funkcioniranja unutarnjih kontrola se ne provodi. Također, društvo nije ocjenjivalo specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара te nisu razvijene odgovarajuće protumjere i akcijski planovi kako bi se upravljalo rizicima pojavljivanja prijevара. S obzirom na navedeno, unutarnje kontrole nisu oblikovane na način da njihova primjena spriječi prijevара. Izravnim dokaznim ispitivanjem su utvrđene slabosti u području javne nabave, blagajničkog poslovanja i vođenja evidencije o korištenju službenih vozila društva. S obzirom na pojavnost prijevара, društvo nije uspostavilo djelotvoran sustav unutarnjih kontrola.

Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара

Trgovačka društva obuhvaćena revizijom provode određene analitičke postupke za otkrivanje prijevара kroz podjele dužnosti te nadgledanje pojedinih poslovnih postupaka zaposlenika i tijela društva. Anonimni i povjerljivi kanali dojava za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine, putem kojih mogu ukazati na sumnjive aktivnosti, uspostavljeni su u dijelu koji se odnosi na Zakon o zaštiti potrošača tako što su imenovana povjerenstva za rješavanje reklamacija potrošača koja su objavljena na oglasnim pločama društava. Društva Promet d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir, i Peovica d.o.o., Omiš su odredbama etičkih kodeksa osigurala anonimnost i zaštitu osobe koja izvijesti o sumnji na prijevара. Nadalje, prema odredbama etičkog kodeksa zaposlenici imaju pravo i dužnost prijavljivati poslovanje i ponašanje koje je protivno odredbama kodeksa, a prijave se podnose etičkom povjerenstvu pisanim putem ili e-poštom.

Društva Čistoća d.o.o., Split i Vodovod d.o.o., Omiš istražuju sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima, dok druga društva obuhvaćena revizijom ne istražuju sumnjive aktivnosti. Osim kod društva Trogir holding d.o.o., Trogir, ne vode se evidencije o primljenim pritužbama koje mogu ukazivati na prijeverne aktivnosti, jer u društvima nije bilo pritužbi.

Revizijom su obuhvaćena područja nabave roba, radova i usluga, izvršavanje ugovorenih nabava, blagajničko poslovanje te evidencije o korištenju službenih vozila.

Postupke pripreme i provođenja postupaka javne nabave kod svih društava u najznačajnijem dijelu obavlja zaposlenik nadležan za poslove javne nabave, povjerenstvo za provođenje pojedinog postupka javne nabave, rukovoditelji ustrojstvenih jedinica te direktor društva. Izvršavanje ugovorenih radova i usluga prate rukovoditelji službi i direktor. Posebna kontrola postupaka javne nabave se ne obavlja. Tijekom 2014., u društvima obuhvaćenim revizijom odlukom naručitelja poništena su četiri postupka javne nabave. U društvu Čistoća d.o.o., Split je poništen jedan postupak nabave, u društvu Vodovod Makarska d.o.o., Makarska jedan postupak i jedna grupa nabave vodovodnog materijala (zbog ponude s nepotpunom dokumentacijom i više cijene ponude od planiranih sredstava). U društvu Peovica d.o.o., Omiš poništen je otvoreni i pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave jer u roku za dostavu ponuda nije pristigla ni jedna ponuda. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom vode blagajničko poslovanje na temelju urednih, ovjerenih i kontroliranih knjigovodstvenih isprava, osim društva Peovica d.o.o., Omiš, kod kojeg su u dijelu kontrola blagajničkog poslovanja utvrđene slabosti. Sva društva su utvrdila blagajničke maksimume, a uplate i isplate su evidentirane u blagajničkim izvještajima koji se zaključuju dnevno i potpisani su od odgovornih osoba. Također, društva vode evidencije o korištenju službenih vozila.

Društvo Promet d.o.o., Split je postupke i tehnike otkrivanja prijevera uspostavilo u okviru redovnih radnih zadataka zaposlenika. U svrhu zaštite imovine te za prijevoz novca do poslovne banke angažirana je ovlaštena zaštitarska tvrtka, a uvođenjem video nadzora uspostavljena je tehnička zaštita zaposlenika, objekata i prostora od krađe i uništavanja. Radi razotkrivanja mogućih sukoba interesa, društvo je na mrežnim stranicama objavilo popis gospodarskih subjekata s kojima je zabranjeno poslovati, dok su zaposlenici obvezni pridržavati se Etičkih načela. Društvo redovito nadzire podatke koji se odnose na područja podložna prijeveri (nabava roba, radova i usluga, izvršavanje ugovorenih nabava i blagajničko poslovanje), a postupcima i tehnikama otkrivanja prijevera su obuhvaćene sve razine odgovornosti unutar društva (upravljačke i operativne).

U provođenju postupaka javne nabave, u društvu je usvojena dobra praksa da zaposlenici koji sudjeluju u pripremi tehničke specifikacije i koji prate provedbu ugovora ne mogu istovremeno biti ovlašteni predstavnici naručitelja koji ocjenjuju ponude i daju prijedlog za odluku o odabiru. Društvo vodi registar ugovora o javnoj nabavi odnosno okvirnih sporazuma, koji je objavljen na mrežnim stranicama. Donesen je Pravilnik o provedbi bagatelne nabave, prema kojem se bagatelna nabava u vrijednosti većoj od 20.000,00 kn provodi slanjem poziva za dostavu ponuda jednom ili više gospodarskih subjekata. Društvo je u veljači 2015. donijelo pisane procedure za postupak javne nabave. Posebna kontrola postupaka javne nabave se ne obavlja, ali je nadležnim zaposlenicima osigurana pomoć za suzbijanje korupcije i prijevera u sustavu javne nabave. Revizijskim pregledom obuhvaćena su tri postupka javne nabave ukupne vrijednosti 36.742.974,00 kn ili 88,7 % ukupno provedenih postupaka javne nabave u 2014. Izravnim dokaznim ispitivanjima u području javne nabave nisu utvrđene nepravilnosti, osim što društvo nije objavilo Plan nabave na mrežnim stranicama.

Blagajničko poslovanje u društvu ima značajnu ulogu u ostvarivanju prihoda, s obzirom da se preko 70,0 % prihoda ostvaruje naplatom gotovine od prodaje putnih karata. Ukupan promet glavne i pomoćnih blagajni u 2014. iznosi 112.322.811,00 kn. Društvo ima glavnu blagajnu, blagajnu razduženja i 18 pomoćnih blagajni (devet za prodaju putnih karata i devet za parking). Na blagajni razduženja se razdužuju vozači i kontrolori, prazne se naplatni automati s uličnih parkirališta te novac iz sefa u koji vozači polažu utržak. Navedeni utržak i utržak pomoćnih blagajni na prodajnim mjestima se, uz pratnju zaštitarske službe, svakodnevno polaže na žiro račun. Pisane procedure o obavljanju blagajničkog poslovanja nisu donesene, ali društvo redovito obavlja nadzor nad blagajničkim poslovanjem. Služba kontrole prihoda obavlja dnevne kontrole svih blagajni uz dostavu dokumentacije (zaključak smjene i specifikaciju novca). Služba kontrole rada obavlja nadzor u naplatnim kućicama na parkiralištima.

Društvo ima 157 autobusa, šest teretnih vozila te sedam osobnih vozila koji se koriste u okviru radnog vremena. Za službena vozila ustrojene su evidencije korištenja vozila, prijeđenih kilometara i utroška goriva. Društvo ima crpnu stanicu za opskrbu gorivom svojih vozila. Za autobuse se vodi posebna evidencija prema garažnom broju. Kretanje autobusa se nadzire putem putnih radnih listova koji predstavljaju radni nalog. Potrošnja goriva se kontrolira na način da svaki vozač ima karticu na svoje ime na koju se evidentira utrošeno gorivo povezano s putnim radnim listom za određeni garažni broj. Prijedena kilometraža se kontrolira obradom putnih radnih listova te se mjesečno sastavljaju izvještaji o potrošnji goriva po vozilima. Služba plana i analize vodi evidenciju dnevne, mjesečne i godišnje potrošnje goriva te prati odstupanja.

Društvo Čistoća d.o.o., Split je postupke i tehnike otkrivanja prijevара uspostavilo u okviru redovnih radnih zadataka zaposlenika. U svrhu zaštite imovine uspostavljen je video nadzor blagajne društva. Društvo redovito nadzire podatke koji se odnose na područja podložna prijeveri (nabava roba, radova i usluga, izvršavanje ugovorenih nabava i blagajničko poslovanje), a postupcima i tehnikama otkrivanja prijevera su obuhvaćene sve razine odgovornosti unutar društva (upravljačke i operativne). Radi razotkrivanja mogućih sukoba interesa društvo je na mrežnim stranicama objavilo izjavu o nepostojanju gospodarskih subjekata s kojima je zabranjeno poslovati, dok su zaposlenici obvezni u vezi sukoba interesa pridržavati se Pravilnika poslovnog ponašanja i etičkog kodeksa zaposlenika. Društvo je imenovalo povjerenika za etiku kojem se pisanim putem ili na adresu e-pošte, putem telefona ili telefaksa podnose pritužbe u svezi s neetičnim i moguće koruptivnim ponašanjem zaposlenika. Društvo odredbama Pravilnika poslovnog ponašanja i etičkog kodeksa zaposlenika nije zajamčilo anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijeveru.

Društvo je donijelo i na mrežnim stranicama objavilo Plan nabave za 2014. i registar zaključenih ugovora. Donesene su procedure za provođenje postupaka javne nabave i bagatelne nabave. Internim aktom o bagatelnoj nabavi nije propisana obveza prikupljanja ponuda. Bagatelna nabava vrijednosti veće od 20.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn za robe i usluge, odnosno 500.000,00 kn za radove provodi se putem odobrenja rukovoditelja sektora, direktora službi i člana uprave, direktora, a samostalni referent za nabavu putem narudžbenice odlučuje o nabavi. Posebna kontrola postupaka javne nabave se ne obavlja, ali je nadležnim zaposlenicima osigurana pomoć za suzbijanje korupcije i prijevera u sustavu javne nabave putem seminara i stručne literature. Revizijskim pregledom obuhvaćeno je pet postupaka javne nabave u vrijednosti 6.545.952,00 kn ili 59,5 % ukupno provedenih postupaka javne nabave u 2014. Izravnim dokaznim ispitivanjima u području javne nabave nisu utvrđene nepravilnosti.

Blagajničko poslovanje se obavlja preko glavne blagajne, a ukupni promet u 2014. iznosi 1.101.771,00 kn. Procedure o obavljanju blagajničkog poslovanja nisu donesene, ali je ustrojena dobra poslovna praksa te se obavlja kontrola i nadzor blagajničkog poslovanja.

Društvo ima 81 vozilo, od čega 67 radnih vozila i strojeva (smećari, samopodizači, autočistilice, polivače, radni strojevi i drugo) i 14 osobnih vozila. Ustrojene su evidencije korištenja vozila, prijeđenih kilometara i utroška goriva. Društvo ima crpnu stanicu za opskrbu gorivom svojih radnih vozila. Skladištar vodi dnevnu evidenciju izdanog goriva po garažnim brojevima vozila te upisuje stanje brojila pumpe nakon isporuke goriva, a na putnom radnom listu vozila se upisuje količina isporučenog goriva. Redovito se prati potrošnja goriva po vozilu mjesečno (izvještaji o potrošnji goriva po vozilima) i godišnje te se kontroliraju odstupanja od prosječne potrošnje vozila iste vrste. Društvo obavlja kontrolu kretanja vozila putem satelitskog sustava za praćenje.

Društvo Vodovod d.o.o., Makarska je postupke i tehnike otkrivanja prijevera uspostavilo u okviru redovnih radnih zadataka zaposlenika. U svrhu zaštite imovine uspostavljen je video nadzor blagajni društva. Radi razotkrivanja mogućih sukoba interesa društvo je na mrežnim stranicama objavilo izjavu o nepostojanju gospodarskih subjekata s kojima je zabranjeno poslovati, dok su zaposlenici obvezni u vezi sukoba interesa pridržavati se Etičkog kodeksa. Društvo redovito nadzire podatke koji se odnose na područja podložna prijeveri (nabava roba, radova i usluga, izvršavanje ugovorenih nabava i blagajničko poslovanje). Međutim, postupcima i tehnikama otkrivanja prijevera nisu obuhvaćene pojedine razine odgovornosti unutar društva (upravljačke i operativne).

Društvo je za 2014. donijelo i na mrežnim stranicama objavilo Plan nabave i registar ugovora o javnoj nabavi, odnosno okvirnih sporazuma. Doneseni su pravilnici i procedure za donošenje planova i odluka za postupke javne nabave. Donesen je Pravilnik o provedbi bagatelne nabave prema kojemu se bagatelna nabava u vrijednosti većoj od 70.000,00 kn provodi slanjem poziva za dostavu ponuda jednom ili više gospodarskih subjekata. Nabava roba, usluga ili radova u vrijednosti do 70.000,00 kn, obavlja se na temelju jedne prikupljene ponude po pozivu. Posebna kontrola postupaka javne nabave se ne obavlja, a nadležnim zaposlenicima nije osigurana pomoć za suzbijanje korupcije i prijevera u sustavu javne nabave. Revizijskim pregledom obuhvaćena su četiri postupka javne nabave ukupne vrijednosti 3.707.902,00 kn ili 62,4 % ukupno provedenih postupaka javne nabave u 2014. Izravnim dokaznim ispitivanjima nisu utvrđene nepravilnosti.

Blagajničko poslovanje je organizirano preko dvije blagajne, a ukupni promet u 2014. iznosi 13.142.447,00 kn. U blagajničkom poslovanju se koristi barkod, kojim se jednoznačno prepoznaju uplatnice pri obradi uplate na blagajni uz automatski prijenos podataka u financijsko računovodstvo. Procedure o obavljanju blagajničkog poslovanja nisu donesene, ali je ustrojena dobra poslovna praksa te se obavlja kontrola i nadzor blagajničkog poslovanja.

Društvo ima 19 vozila, od čega 12 osobnih vozila za obilazak terena, šest specijalnih vozila i jedan rovokopač. Za službena vozila utvrđeni su normativi potrošnje goriva i ustrojene su evidencije korištenja vozila, prijeđenih kilometara i utroška goriva. Prijedena kilometraža se kontrolira obradom putnih radnih listova te se za velika vozila vodi elektronska evidencija putem tahografa.

Društvo Vodovod d.o.o., Omiš je postupke i tehnike otkrivanja prijevera uspostavilo u okviru redovnih radnih zadataka zaposlenika. U svrhu zaštite imovine uspostavljen je video nadzor blagajne društva. Radi razotkrivanja mogućih sukoba interesa društvo je na mrežnim stranicama objavilo izjave o nepostojanju sukoba interesa odnosno o nepostojanju gospodarskih subjekata s kojima je zabranjeno poslovati. Zaposlenici su obvezni pridržavati se Etičkog kodeksa zaposlenika u vezi sukoba interesa.

Društvo redovito nadzire podatke koji se odnose na područja podložna prijevarama (nabava roba, radova i usluga, izvršavanje ugovorenih nabava i blagajničko poslovanje), a postupcima i tehnikama otkrivanja prijevarama su obuhvaćene sve razine odgovornosti unutar društva (upravljačke i operativne).

Društvo vodi registar ugovora o javnoj nabavi, odnosno okvirnih sporazuma koji je objavljen na mrežnim stranicama. Donesen je Pravilnik o provedbi bagatelne nabave, prema kojem se bagatelna nabava u vrijednosti većoj od 70.000,00 kn provodi slanjem poziva za dostavu ponuda najmanje trojici gospodarskih subjekata. Bagatelna nabava do 70.000,00 kn se obavlja ispostavljanjem narudžbenica na temelju dobivene ponude. Društvo je donijelo Plan nabave za 2014., ali nije objavljen na mrežnim stranicama. Procedure za provođenje postupaka javne nabave nisu donesene. Posebna kontrola postupaka javne nabave se ne obavlja, a nadležnim zaposlenicima nije osigurana pomoć za suzbijanje korupcije i prijevare u sustavu javne nabave. Revizijskim pregledom obuhvaćena su tri postupka bagatelne nabave ukupne vrijednosti 1.208.633,00 kn ili 71,5 % ukupno provedenih postupaka nabave u 2014. Izravnim dokaznim ispitivanjem su utvrđene slabosti u području vođenja evidencija o postupcima javne nabave.

Blagajničko poslovanje je organizirano preko jedne blagajne, a ukupni promet u 2014. iznosi 6.004.352,00 kn. U blagajničkom poslovanju se koristi barkod kojim se jednoznačno prepoznaju uplatnice pri obradi uplate na blagajni uz automatski prijenos podataka u financijsko računovodstvo. Procedure o obavljanju blagajničkog poslovanja nisu donesene, ali je ustrojena dobra poslovna praksa te se obavlja kontrola i nadzor blagajničkog poslovanja.

Društvo ima 16 vozila, od čega devet teretnih vozila (cisterne, kamioni) i sedam osobnih vozila za obilasku terena. Za sva službena vozila ustrojene su evidencije korištenja vozila, prijeđenih kilometara i utroška goriva. Društvo vodi mjesečnu evidenciju potrošnje goriva po pojedinom vozilu kojom se utvrđuje prosječna mjesečna potrošnja po vozilu i eventualna odstupanja.

Društvo Trogir Holding d.o.o., Trogir je postupke i tehnike otkrivanja prijevarama uspostavilo u okviru redovnih radnih zadataka zaposlenika. U svrhu zaštite imovine uspostavljen je video nadzor blagajne društva. Radi razotkrivanja mogućeg sukoba interesa, društvo je na mrežnim stranicama objavilo popis gospodarskih subjekata s kojima je u sukobu interesa i s kojima nije dozvoljeno poslovanje, dok su zaposlenici obvezni u vezi sukoba interesa pridržavati se Etičkog kodeksa. Društvo vodi evidenciju o primljenim pritužbama koje mogu utjecati na prijevarene aktivnosti. Redovito se nadziru podaci koji se odnose na područja podložna prijevarama (nabava roba, radova i usluga, izvršavanje ugovorenih nabava i blagajničko poslovanje), a postupcima i tehnikama otkrivanja prijevarama su obuhvaćene sve razine odgovornosti unutar društva (upravljačke i operativne).

Društvo je donijelo i na mrežnim stranicama objavilo Plan nabave za 2014. i registar ugovora o javnoj nabavi. Procedure za provođenje postupaka javne nabave nisu donesene. U društvu se ne obavlja posebna kontrola postupaka javne nabave, a nadležnim zaposlenicima nije osigurana pomoć za suzbijanje korupcije i prijevare u sustavu javne nabave. Revizijskim pregledom obuhvaćena su tri postupka javne nabave ukupne vrijednosti 1.611.761,00 kn ili 100,0 % ukupno provedenih postupaka javne nabave u 2014. Izravnim dokaznim ispitivanjima nisu utvrđene nepravilnosti.

Blagajničko poslovanje se obavlja preko glavne blagajne te četiri pomoćne blagajne, a ukupni promet u 2014. iznosi 12.680.769,00 kn. Procedure o obavljanju blagajničkog poslovanja nisu donesene, ali je ustrojena dobra poslovna praksa te glavni blagajnik svakodnevno obavlja kontrolu blagajničkog poslovanja.

Društvo ima 18 teretnih vozila, osobno vozilo i dva skutera. Za službena vozila ustrojene su evidencije korištenja vozila, prijeđenih kilometara i utroška goriva.

Društvo ima vlastitu crpnu stanicu za opskrbu gorivom svojih vozila. Skladištar vodi dnevnu evidenciju isporučenog goriva te nakon isporučenog goriva vozilu upisuje stanje brojila crpke te istovremeno na putnom radnom listu vozila se upisuje količina isporučenog goriva. Izravnim dokaznim ispitivanjima utvrđene su slabosti kod vođenja evidencija potrošnje goriva.

Društvo je Makarski komunalac d.o.o., Makarska postupke i tehnike otkrivanja prijevара uspostavilo u okviru redovnih radnih zadataka zaposlenika. Radi razotkrivanja mogućih sukoba interesa, društvo je na mrežnim stranicama objavilo izjave o nepostojanju gospodarskih subjekata s kojima je zabranjeno poslovati. Društvo redovito nadzire podatke koji se odnose na područja podložna prijeveri (nabava roba, radova i usluga, izvršavanje ugovorenih nabava i blagajničko poslovanje). Međutim, postupcima i tehnikama otkrivanja prijevera nisu obuhvaćene pojedine razine odgovornosti unutar društva (upravljačke i operativne). Općim aktima nisu uređeni zahtjevi za izvješćivanjem o sumnji na prijeveru i nije zajamčena anonimnost i zaštita osoba koje izvijeste o sumnji na prijeveru.

Društvo je donijelo i na mrežnim stranicama objavilo Plan nabave za 2014. i registar ugovora o javnoj nabavi, odnosno okvirnih sporazuma. Donesen je Pravilnik o provedbi postupaka bagatelne nabave, prema kojem se bagatelna nabava u vrijednosti većoj od 70.000,00 kn provodi slanjem poziva za dostavu ponuda najmanje trojici gospodarskih subjekata ili objavom poziva za nadmetanje na mrežnoj stranici. Procedure za provođenje postupaka javne nabave nisu donesene. Posebna kontrola postupaka javne nabave se ne obavlja, ali je nadležnim zaposlenicima osigurana pomoć za suzbijanje korupcije i prijevere u sustavu javne nabave. Revizijskim pregledom obuhvaćena su dva postupka javne nabave ukupne vrijednosti 1.373.680,00 kn ili 100,0 % ukupno provedenih postupaka javne nabave u 2014. Izravnim dokaznim ispitivanjima nisu utvrđene nepravilnosti.

Blagajničko poslovanje se obavlja preko glavne, porto i pomoćne blagajne, a ukupni promet u 2014. iznosi 3.673.520,00 kn. Pomoćna blagajna se vodi preko fiskalne blagajne za naplatu koncesijskih lučkih naknada. Procedure o obavljanju blagajničkog poslovanja nisu donesene, ali je ustrojena dobra poslovna praksa na način da je direktor imenovao osobu koja kontrolira blagajničke izvještaje i stanje novca na računu i u blagajnama.

Društvo ima 17 vozila za komunalne namjene, dva osobna službena vozila i dva motocikla. Prema obrazloženju odgovorne osobe, vođitelj strojno voznog parka putem računalnog sustava unosom lozinke u računalo kontrolira i prati kretanje vozila, prijeđene kilometre i potrošnju goriva. Ustrojene su evidencije korištenja vozila i prijeđenih kilometara putem putnih radnih listova. Izravnim dokaznim ispitivanjima su utvrđene slabosti u vođenju evidencije o korištenju službenih vozila.

Društvo Peovica d.o.o., Omiš je, radi razotkrivanja mogućih sukoba interesa, objavilo na mrežnim stranicama izjavu o nepostojanju gospodarskih subjekata s kojima je zabranjeno poslovati, a zaposlenici su obvezni postupati u skladu s Etičkim kodeksom u vezi sukoba interesa. Društvo provodi određene postupke unutarnje kontrole koje se odnose na područja podložna prijeveri (nabava roba, radova i usluga, izvršavanje ugovorenih nabava i blagajničko poslovanje). Međutim, postupcima i tehnikama otkrivanja prijevera nisu obuhvaćene pojedine razine odgovornosti unutar društva (upravljačke i operativne). Nadalje, unutarnje kontrole ne funkcioniraju na zadovoljavajući način.

Društvo je donijelo i na mrežnim stranicama objavilo Plan nabave za 2014. i registar ugovora o javnoj nabavi, odnosno okvirnih sporazuma. Donesen je Pravilnik o provedbi bagatelne nabave, prema kojem se bagatelna nabava u vrijednosti većoj od 50.000,00 kn provodi slanjem poziva za dostavu ponuda najmanje trojici gospodarskih subjekata.

Procedure za provođenje postupaka javne nabave, kojim bi se utvrdili poslovni procesi i zaduženja zaposlenika koji sudjeluju u obavljanju postupaka javne nabave, nisu donesene. Posebna kontrola postupaka javne nabave se ne obavlja, a nadležnim zaposlenicima nije osigurana pomoć za suzbijanje korupcije i prijevare u sustavu javne nabave. Revizijskim pregledom obuhvaćeno je pet postupaka bagatelne nabave ukupne vrijednosti 273.781,00 kn ili 85,3 % ukupno provedenih postupaka nabave u 2014. Izravnim dokaznim ispitivanjima utvrđene su slabosti kod donošenja plana nabave i postupaka javne nabave.

Blagajničko poslovanje se obavlja preko glavne blagajne i dvije pomoćne blagajne, a ukupni promet u 2014. iznosi 1.090.139,00 kn. Pomoćne blagajne su blagajna na tržnici i ribarnici, te blagajna u luci (naplata vode, struje i otpada) i vode se preko fiskalne blagajne. Procedure o obavljanju blagajničkog poslovanja nisu donesene. Izravnim dokaznim ispitivanjima utvrđene su slabosti u području kontrola blagajničkog poslovanja.

Društvo ima devet teretnih vozila za odvoz otpada i glomaznog otpada, tri osobna vozila i dva radna stroja za čišćenje. Za sva službena vozila su utvrđeni normativi potrošnje goriva, ustrojene su evidencije prijeđenih kilometara i utroška goriva. Izravnim dokaznim ispitivanjima utvrđene su slabosti kod vođenja evidencije o korištenju službenih vozila.

V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: politike i postupci za sprječavanje prijevара, odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevара, sustav unutarnjih kontrolа s obzirom na pojavnost prijevара te analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na politike i postupke za sprječavanje prijevара, odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevара, sustav unutarnjih kontrolа s obzirom na pojavnost prijevара te analitičke i druge postupke za otkrivanje prijevара.

1. Politike i postupci za sprječavanje prijevара

1.1. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom za odluke u nadležnosti skupština i nadzornih odbora vode zapisnike i bilješke, a odluke su protokolirane i prikladno evidentirane. Članovi nadzornih odbora i direktori društava su dali izjavu o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa kako bi donošenje odluka bilo slobodno od sukoba interesa. Transparentnost donošenja odluka kod svih društava dijelom je osigurana objavom odluka iz područja komunalnih, odnosno vodnih usluga na mrežnim stranicama te zaštite potrošača na oglasnim pločama društava. Društva Čistoća d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Omiš i Peovica d.o.o., Omiš su objavila na mrežnim stranicama odluke i druge informacije iz djelokruga čime je osigurana transparentnost poslovanja i donošenja odluka. Društva Promet d.o.o., Split, Čistoća d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir i Peovica d.o.o., Omiš su donijela etičke kodekse kojima su utvrđena osnovna etička pravila ponašanja zaposlenika u poslovnim odnosima te zabrana davanja i primanja poklona. Osim društva Peovica d.o.o., Omiš, navedena društva su općim aktom uredila korištenje sredstava organizacije isključivo za poslovne svrhe te postupke donošenja odluka kako bi se osigurala najviša razina odgovornosti i transparentnosti. Također, pristup imovini izvan radnog vremena imaju samo zaposlenici kojima je opisom radnog mjesta utvrđeno navedeno pravo. Društvo Peovica d.o.o., Omiš je donijelo Etički kodeks, ali općim aktom nije uređeno korištenje sredstava društva isključivo za poslovne svrhe. Pristup imovini društva imaju zaposlenici i izvan radnog vremena. Također, navedeno društvo nije donijelo pisane procedure o načinu i ograničenjima korištenja službenih mobitela. Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska nije općim aktom utvrdilo etičke vrijednosti, poslovna načela te zabranu davanja i primanja poklona. Društva Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš nisu općim aktom uredila postupke donošenja odluka kako bi se osigurala najviša razina odgovornosti i transparentnosti. Izjavom o osnivanju, odnosno Društvenim ugovorom nije utvrđen način donošenja odluka, a navedena društva nisu donijela poslovničke o radu Nadzornog odbora kojim bi se utvrdili postupci donošenja odluka u nadležnosti navedenog tijela. Društva Promet d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska, Trogir holding d.o.o., Trogir i Makarski komunalac d.o.o., Makarska nisu na mrežnim stranicama objavila sve potrebne informacije prema Zakonu o pravu na pristup informacijama, čime nije dovoljno osigurana transparentnost poslovanja i donošenja odluka.

Prema odredbi članka 10. navedenog Zakona, društva su obvezna na mrežnim stranicama objaviti informacije koje, između ostalog, sadrže zakone i druge propise koji se odnose na djelatnost društva, informacije o unutarnjem ustrojstvu, godišnje planove, financijska izvješća, opće akte, odluke vezane za korisnike usluga te kontakt podatke o službeniku za informiranje. Društvo Promet d.o.o., Split nije objavilo godišnje planove, izvještaje o radu, financijska izvješća te propise koji se odnose na područje rada društva. Društvo Vodovod d.o.o., Makarska nije objavilo godišnje planove, izvještaje o radu, financijska izvješća te kontakt podatke o službeniku za informiranje. Društvo Trogir holding d.o.o., Trogir nije objavilo plan poslovanja, izvještaje o radu, financijska izvješća i propise koji se odnose na područje rada društva. Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska nije objavilo godišnji plan poslovanja, izvještaj o radu, financijska izvješća, propise koji se odnose na područje rada društva te kontakt podatke o službeniku za informiranje.

Državni ured za reviziju predlaže društvu Peovica d.o.o., Omiš općim aktom utvrditi koji zaposlenici imaju pravo na pristup imovini društva izvan radnog vremena, urediti korištenje sredstava organizacije isključivo za poslovne svrhe te donijeti pisane procedure o načinu i ograničenjima korištenja službenih mobitela. Predlaže društvima Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš općim aktom urediti postupke donošenja odluka te donijeti Poslovnik o radu Nadzornog odbora kako bi se osigurala najviša razina odgovornosti i transparentnosti donošenja odluka. Nadalje, predlaže društvu Makarski komunalac d.o.o., Makarska donijeti opći akt (Etički kodeks) kojim se utvrđuju etičke vrijednosti, poslovna načela, obveze prema interesnim skupinama te pitanje davanja i primanja poklona. Državni ured za reviziju predlaže društvima Promet d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska, Trogir holding d.o.o., Trogir i Makarski komunalac d.o.o., Makarska na mrežnim stranicama objaviti informacije propisane odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama kako bi se osigurala transparentnost poslovanja i donošenja odluka.

- 1.2. *Društva Promet d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska, Trogir holding d.o.o., Trogir, Peovica d.o.o., Omiš i Makarski komunalac d.o.o., Makarska su prihvatila preporuke Državnog ureda za reviziju.*

Društvo Promet d.o.o., Split u očitovanju navodi da će preporuke izvršiti u što kraćem roku.

Društvo Vodovod d.o.o., Makarska u očitovanju navodi da su informacije koje su objavljene na mrežnoj stranici smatrali dovoljnim za informiranje o poslovanju društva, ali da će nakon sjednice Skupštine društva objaviti Izvješće o poslovanju za 2014., koje će sadržavati sve važnije informacije o poslovanju društva. Također, navodi da je 28. ožujka 2015. donesena Odluka o ustrojavanju kataloga informacija koju će objaviti na mrežnim stranicama.

Društvo Trogir holding d.o.o., Trogir u očitovanju navodi da je na mrežnim stranicama objavilo podatke propisane odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama i to tekst Zakona, obrazac zahtjeva te ime i kontakt osobe ovlaštene za davanje traženih informacija, kao i Pravilnik o provedbi bagatelne nabave.

Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska u očitovanju navodi da su pristupili izradi Etičkog kodeksa te da su na mrežnim stranicama objavili podatke prema Zakonu o pravu na pristup informacijama.

Društvo Peovica d.o.o., Omiš u očitovanju navodi da će radi uklanjanja propusta utvrđenih u nalazu Državnog ureda za reviziju izraditi potrebne opće akte te poduzeti potrebne mjere i postupke u skladu s danim preporukama.

2. Odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevара

2.1. Društva Promet d.o.o., Split, Čistoća d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir i Peovica d.o.o., Omiš su donijela etičke kodekse koji služe kao smjernice zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu. Kodeksom su utvrđeni postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska nije donijelo Etički kodeks koji služi kao smjernice zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu. Također, nisu utvrđeni postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Društva obuhvaćena revizijom ne održavaju izobrazbu zaposlenika o mogućim prijevarama, načinu na koji prijevara šteti društvu te mogućem načinu prijave sumnjivih štetnih radnji.

Državni ured za reviziju predlaže društvu Makarski komunalac d.o.o., Makarska donijeti Etički kodeks koji će služiti kao smjernice zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu. Predlaže Etičkim kodeksom utvrditi postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru.

Nadalje, predlaže svim društvima obuhvaćenim revizijom održavati izobrazbu zaposlenika o mogućim prijevarama, načinu na koji prijevara šteti društvu te mogućem načinu prijave sumnjivih štetnih radnji.

2.2. *Sva društva obuhvaćena revizijom su prihvatila preporuke Državnog ureda za reviziju.*

Društvo Promet d.o.o., Split u očitovanju navodi da će preporuke izvršiti u što kraćem roku.

Društvo Čistoća d.o.o., Split u očitovanju navodi će zaposlenicima povremeno održavati izobrazbu o mogućim prijevarama, načinu na koji prijevara šteti društvu te mogućem načinu prijave sumnjivih štetnih radnji.

Društvo Trogir holding d.o.o., Trogir u očitovanju navodi da će provesti preporuke u što kraćem roku.

Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska u očitovanju navodi da je pristupilo izradi Etičkog kodeksa te će u budućem poslovanju nastojati unaprijediti i razviti preporučene procedure.

Društvo Peovica d.o.o., Omiš u očitovanju navodi da će poduzeti potrebne mjere i postupke u skladu s danim preporukama.

3. Sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevара

3.1. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom unutarnje kontrole provode na temelju općih akata, dobre prakse te ustroja i organizacije poslovanja. Društva obuhvaćena revizijom u 2014. nisu bila obvezna i nisu ustrojila unutarnju reviziju.

Društva Promet d.o.o., Split, Čistoća d.o.o., Split i Peovica d.o.o., Omiš su uspostavila odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa kako bi se spriječilo pojavljivanje prijevара. Sva trgovačka društva svakodnevno obavljaju formalnu, računsku i suštinsku ispravnost knjigovodstvenih isprava likvidaturom i potpisom direktora. Jasno je utvrđena podjela dužnosti i odgovornosti, a ovlaštene osobe obavljaju kontrolu nabave i utroška materijala te nadzor nad izvršavanjem radova i usluga. Društvo Promet d.o.o., Split je ocijenilo područja svog poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара. Ustrojena je prometna kontrola koja kontrolira rad vozača i kontrolora, a odjel kontrole prihoda u financijskom sektoru obavlja kontrolu svih prihoda i prodaje putnih karata kako bi se spriječile prijevare. Društvo Čistoća d.o.o., Split je ocijenilo troškove voznog parka kao područje svoga poslovanja u kojemu je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара jer predstavljaju dominantnu stavku troškova. Također, društvo primjenjuje procedure poslovnih procesa unutar Sustava upravljanja kvalitetom radi poboljšanja kvalitete cjelokupnog poslovanja. Direktor društva Vodovod d.o.o., Omiš, koji je obnašao dužnost od 1. travnja 2014. do 14. siječnja 2015. je započeo ocjenjivanje specifičnih područja društva u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара. U prosincu 2014. je podnio kaznenu prijavu Županijskom državnom odvjetništvu u Splitu za kaznena djela protiv gospodarstva. Postupak je u tijeku. Druga društva (Vodovod d.o.o., Makarska, Trogir holding d.o.o., Trogir, Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš) ne provode postupke otkrivanja nepravilnog postupanja ili prijevара i ne ocjenjuju specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара. U navedenim društvima postoje pojedinačni postupci kontrola, ali općim aktom nisu uređene fizičke i neovisne kontrole i provjere. Direktori kontroliraju svakodnevno poslovanje preko rukovoditelja svojih organizacijskih jedinica, koji kontroliraju izvršitelje putem sastanaka i obavljanja nadzora. Nema pisanih dokaza o obavljenom nadzoru. Osim društva Čistoća d.o.o., Split, društva obuhvaćena revizijom ne ocjenjuju funkcioniranje unutarnjih kontrola. Također, kod svih društava nisu razvijene odgovarajuće protumjere i akcijski planovi kako bi se upravljalo rizicima pojavljivanja prijevара. Osim direktora društva Vodovod d.o.o., Omiš, nadzorni odbori i direktori nisu provodili postupke otkrivanja nepravilnog postupanja ili prijevара. Društva Vodovod d.o.o., Makarska, Trogir holding d.o.o., Trogir i Makarski komunalac d.o.o., Makarska nisu uspostavila odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa kako bi se spriječilo pojavljivanje prijevара. Unutarnje kontrole kod društava Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o. i Makarski komunalac d.o.o., Makarska nisu u potpunosti oblikovane na način da njihova primjena spriječi prijevара.

Kod društva Vodovod d.o.o., Omiš utvrđene su slabosti u području vođenja evidencija o postupcima javne nabave, društva Trogir holding d.o.o., Trogir kod vođenja evidencije potrošnje goriva, a društva Makarski komunalac d.o.o., Makarska kod vođenja evidencije o korištenju službenih vozila. Društvo Peovica d.o.o., Omiš u posljednjih pet godina nije bilo podvrgnuto vanjskoj reviziji, a unutarnje kontrole nisu oblikovane na način da njihova primjena spriječi prijevара. Izravnim dokaznim ispitivanjem kod navedenog društva su utvrđene slabosti u području javne nabave, blagajničkog poslovanja i vođenja evidencije o korištenju službenih vozila.

Državni ured za reviziju predlaže društvima Vodovod d.o.o., Makarska, Trogir holding d.o.o., Trogir, Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš općim aktom urediti fizičke i neovisne kontrole i provjere, ocjenjivati specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара te provoditi postupke otkrivanja nepravilnog postupanja ili prijevара.

Predlaže svim trgovačkim društvima obuhvaćenim revizijom redovito ocjenjivati funkcioniranje unutarnjih kontrola, provoditi postupke otkrivanja nepravilnog postupanja ili prijevара te razvijati odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi se upravljalo rizicima pojavljivanja prijevара. Nadalje, predlaže društvima Vodovod d.o.o., Makarska, Trogir holding d.o.o., Trogir i Makarski komunalac d.o.o., Makarska uspostaviti odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa kako bi se spriječilo pojavljivanje prijevара. U društvu Peovica d.o.o., Omiš potrebno je ojačati unutarnje kontrole, naročito u području javne nabave i blagajničkog poslovanja. U društvima Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir i Makarski komunalac d.o.o., Makarska potrebno je unaprijediti i razvijati unutarnje kontrole kako bi sustav unutarnjih kontrola bio djelotvorniji.

3.2. Sva društva obuhvaćena revizijom su prihvatila preporuke Državnog ureda za reviziju.

Društvo Promet d.o.o., Split u očitovanju navodi da će preporuke izvršiti u što kraćem roku.

Društvo Čistoća d.o.o., Split u očitovanju navodi da će i dalje nastaviti provoditi unutarnje kontrole te razvijati odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi se upravljalo rizicima pojavljivanja prijevара.

Društvo Vodovod d.o.o., Makarska u očitovanju navodi da će donijeti opći akt kojim će urediti fizičke i neovisne kontrole, kako bi se uspješnije kontrolirala specifična područja poslovanja (kontrola obračuna kilometara i goriva, blagajne, obračuna troškova mobitela, javne nabave i drugo). Također, navodi da će razmotriti prijedlog o uspostavi odobravanja financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Društvo smatra da je za takvu mogućnost nadležan Nadzorni odbor koji bi prijedlog uputio Skupštini, kao izmjeni Društvenog ugovora.

Društvo Vodovod d.o.o., Omiš u očitovanju navodi da je u objavljenom Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma omaškom izostavljen ugovor o nabavi električne energije.

Društvo Trogir holding d.o.o., Trogir u očitovanju navodi da će preporuke provesti u što kraćem roku. Nadalje navodi da je u tijeku izrada sustava financijskog upravljanja i kontrole (FMC sustav) kojim će se, između ostalog, uspostaviti odobravanje financijskih transakcija iznad određenog iznosa.

Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska u očitovanju navodi da će uvažiti preporuke Državnog ureda za reviziju te će u budućem poslovanju nastojati unaprijediti i razviti preporučene procedure.

Društvo Peovica d.o.o., Omiš u očitovanju navodi da će izraditi potrebne opće akte te poduzeti sve potrebne mjere i postupke u skladu s danim preporukama.

4. Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара

4.1. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom provode određene analitičke postupke za otkrivanje prijevара kroz podjele dužnosti te nadgledanje pojedinih poslovnih postupaka zaposlenika i tijela društva. Anonimni i povjerljivi kanali dojave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti, uspostavljeni su u dijelu koji se odnosi na Zakon o zaštiti potrošača tako što su imenovana povjerenstva za rješavanje reklamacija potrošača koja su objavljena na oglasnim pločama društava. Društva Promet d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir i Peovica d.o.o., Omiš su etičkim kodeksima osigurala anonimnost i zaštitu osobe koja izvjesti o sumnji na prijevaru. Društva Čistoća d.o.o., Split i Vodovod d.o.o., Omiš istražuju sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima, dok druga društva obuhvaćena revizijom ne istražuju sumnjive aktivnosti. Osim kod društva Trogir holding d.o.o., Trogir, ne vode se evidencije o primljenim pritužbama koje mogu ukazivati na prijevarne aktivnosti, jer u društvima nije bilo pritužbi. Društva Promet d.o.o., Split, Čistoća d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Omiš i Trogir holding d.o.o., Trogir su postupcima i tehnikama otkrivanja prijevara obuhvatila sve razine odgovornosti unutar društva (upravljačke i operativne), dok društva Vodovod d.o.o., Makarska, Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš nisu obuhvatila pojedine razine odgovornosti. Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska nije donijelo opći akt kojim je zajamčena anonimnost i zaštita osobe koja izvjesti o sumnji na prijevaru. Društvo Čistoća d.o.o., Split je donijelo Etički kodeks, ali kodeksom nije zajamčilo anonimnost i zaštitu osoba koje izvjestite o sumnji na prijevaru. Društva Čistoća d.o.o., Split i Vodovod d.o.o., Omiš djelomično istražuju sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima, dok druga društva to ne čine.

Sva trgovačka društva obuhvaćena revizijom su donijela pravilnike o bagatelnoj nabavi, kojeg je društvo Vodovod d.o.o., Makarska i objavilo na mrežnim stranicama. Navedenim pravilnicima, trgovačka društva (osim društva Čistoća d.o.o., Split) su utvrdila bagatelnu nabavu većih vrijednosti provoditi slanjem poziva za dostavu ponuda jednom ili više gospodarskih subjekata. Internim aktom o bagatelnoj nabavi društvo Čistoća d.o.o., Split nije propisalo obvezu prikupljanja ponuda, nego se nabava provodi putem odobrenja rukovoditelja sektora, direktora službi i direktora, a samostalni referent za nabavu putem narudžbenice odlučuje o nabavi. Iako Zakon o javnoj nabavi ne propisuje obvezu prikupljanja ponuda za bagatelnu nabavu, Državni ured za reviziju je mišljenja da društvo Čistoća d.o.o., Split nije osiguralo transparentnost bagatelne nabave koja je prema ispostavljenim narudžbenicama za 2014. iznosila 6.050.199,00 kn. Društva Promet d.o.o., Split, Čistoća d.o.o., Split i Vodovod d.o.o., Makarska su donijela procedure za provođenje postupaka javne nabave kojima su utvrđeni poslovni procesi i zaduženja zaposlenika koji sudjeluju u obavljanju postupaka javne nabave. Društva Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir, Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš nisu donijela procedure za provođenje postupaka javne nabave. U svim društvima obuhvaćenim revizijom, posebna kontrola postupaka javne nabave se ne obavlja, a u društvima Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir i Peovica d.o.o., Omiš nadležnim zaposlenicima nije osigurana pomoć za suzbijanje korupcije i prijevара u sustavu javne nabave.

Trgovačka društva obuhvaćena revizijom vode blagajničko poslovanje na temelju urednih, ovjerenih i kontroliranih knjigovodstvenih isprava, osim društva Peovica d.o.o., Omiš, gdje su u dijelu kontrola blagajničkog poslovanja utvrđene slabosti. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom nisu donijela procedure o blagajničkom poslovanju. Društva Promet d.o.o., Split, Čistoća d.o.o. Split, Vodovod d.o.o., Makarska i Vodovod d.o.o., Omiš su za službena vozila ustrojila uredne evidencije i kontrole korištenja vozila, prijeđenih kilometara i utroška goriva, dok su kod društava Trogir holding d.o.o., Trogir, Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš u navedenom području utvrđene slabosti.

Kod društva Vodovod d.o.o., Omiš su izravnim dokaznim ispitivanjima utvrđene slabosti u području vođenja evidencija o postupcima javne nabave.

Planom nabave je planirana vrijednost nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti 6.740.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na bagatelnu nabavu odnosi 4.640.000,00 kn. Društvo, kao sektorski naručitelj, nije objavilo Plan nabave na mrežnim stranicama. Iako Zakon o javnoj nabavi ne propisuje obvezu objave plana nabave za sektorske naručitelje, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi društvo objavom plana nabave osiguralo bolju transparentnost javne nabave. Tijekom 2014. provedeno je sedam postupaka nabave prema odredbama Pravilnika o provedbi bagatelne nabave, a otvoreni postupak javne nabave za sklapanje okvirnog sporazuma za nabavu električne energije je u vrijeme obavljanja revizije u tijeku. Revizijskim pregledom je utvrđeno da društvo u registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma nije evidentiralo jednogodišnje ugovore za 2013. i 2014. za nabavu električne energije zaključene na temelju okvirnog sporazuma iz 2010.

Kod društva Trogir holding d.o.o., Trogir su izravnim dokaznim ispitivanjima utvrđene slabosti kod utvrđivanja normativa potrošnje goriva i vođenja evidencija potrošnje goriva po pojedinom vozilu. Društvo ima 18 teretnih vozila, osobno vozilo i dva skutera. Normativi potrošnje goriva na 100 prijeđenih kilometara pojedinačno po vozilima nisu utvrđeni. Također, društvo ne vodi mjesečnu evidenciju potrošnje goriva po pojedinom vozilu kako bi se utvrdila prosječna mjesečna potrošnja po vozilu i eventualna odstupanja.

Kod društva Makarski komunalac d.o.o., Makarska je izravnim dokaznim ispitivanjima utvrđena slabost kod vođenja evidencije o korištenju službenih vozila. Društvo ima 17 vozila za komunalne namjene, dva osobna službena vozila i dva motocikla. Prema obrazloženju odgovorne osobe, vođa strojno-voznog parka putem računalnog sustava unosom lozinke u računalo kontrolira i prati kretanje vozila, prijeđene kilometre i potrošnju goriva. Ustrojene su evidencije korištenja vozila i prijeđenih kilometara putem putnih radnih listova. Putni radni listovi nisu ovjereni potpisom osobe koja je koristila službeno vozilo. Nema pisanih dokaza o utvrđenim normativima potrošnje goriva na 100 prijeđenih kilometara pojedinačno po vozilima ni o vođenju mjesečnih evidencija potrošnje goriva po pojedinom vozilu kako bi se utvrdila prosječna mjesečna potrošnja po vozilu i eventualna odstupanja.

Kod društva Peovica d.o.o., Omiš izravnim dokaznim ispitivanjima su utvrđene slabosti u području javne nabave, kontrola blagajničkog poslovanja te vođenja evidencije o korištenju službenih vozila.

Plan nabave za 2014. je donesen u travnju 2014., a trebalo ga je donijeti prije početka poslovne godine. Tijekom 2014. provedeno je sedam postupaka nabave prema odredbama Pravilnika o provedbi bagatelne nabave.

Revizijskim pregledom obuhvaćeno je pet postupaka bagatelne nabave ukupne vrijednosti 273.781,00 kn ili 85,3 % ukupno provedenih postupaka nabave u 2014. Provjerena je i nabava goriva za 2013. Revizijom je utvrđeno da je nabava goriva za 2013. u vrijednosti 689.327,00 kn obavljena izravnom pogodbom bez provedenog propisanog postupka nabave. Tijekom 2014. rashodi za nabavu goriva za motorna vozila su ostvareni u iznosu 727.385,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Za nabavu goriva u 2014., proveden je otvoreni te pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave koji su odlukom naručitelja poništeni, jer u roku za dostavu ponuda nije pristigla ni jedna ponuda.

Blagajničko poslovanje se obavlja preko glavne blagajne i dvije pomoćne blagajne, a ukupni promet u 2014. iznosi 1.090.139,00 kn. Pomoćne blagajne su blagajna na tržnici i ribarnici, te blagajna u luci (naplata vode, struje i otpada) i vode se preko fiskalne blagajne. Izravnim dokaznim ispitivanjima je utvrđeno da društvo u vrijeme kvara fiskalne blagajne (tržnica i ribarnica), od 24. do 28. kolovoza 2014., nije obavljalo pravovremene uplate u glavnu blagajnu na temelju urednih i kontroliranih knjigovodstvenih isprava. U navedenom razdoblju, promet u pomoćnoj fiskalnoj blagajni je evidentiran ručno, a račun je fiskaliziran 29. kolovoza 2014. u ukupnom iznosu 4.540,45 kn. Polog dnevnog utrška novca nije obavljan u glavnu blagajnu isti, odnosno naredni dan, već se dio utrška polagao naredni dan, a dio nakon dva dana. Pri tome nije sastavljen zapisnik s potrebnim obrazloženjima, nisu provedene posebne kontrole blagajničkog poslovanja, niti je sastavljena specifikacija pojedinačnih dnevnih uplata koje su položene u glavnu blagajnu. Zbog navedenog, otežano je praćenje stvarne naplate i pologa novca u glavnu blagajnu.

Društvo ima devet teretnih vozila za odvoz otpada i glomaznog otpada, tri osobna vozila i dva radna stroja za čišćenje. Za sva službena vozila su utvrđeni normativi potrošnje goriva, ustrojene su evidencije prijeđenih kilometara i utroška goriva. Međutim, za osobna vozila nije ustrojena evidencija kretanja vozila, nego se u putnom radnom listu upisuju prijeđeni kilometri prilikom nabave goriva, bez naznake kretanja vozila. Također, putne radne listove nije ovjerila osoba koja je koristila službeno vozilo.

Državni ured za reviziju predlaže društvu Makarski komunalac d.o.o., Makarska donijeti akt (Etički kodeks) kojim će biti zajamčena anonimnost i zaštita osobe koja izvijesti o sumnji na prijevaru, a društvu Čistoća d.o.o., Split dopuniti Pravilnik poslovnog ponašanja i etičkog kodeksa zaposlenika na način da se uvrste odredbe o zaštiti osobe koja izvijesti o sumnji na prijevaru. Predlaže društvima Vodovod d.o.o., Makarska, Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš postupcima i tehnikama otkrivanja prijevara obuhvatiti sve razine odgovornosti unutar društva (upravljačke i operativne). Također, predlaže svim društvima istraživati sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima kako bi se spriječile prijevare. Državni ured za reviziju predlaže društvu Peovica d.o.o., Omiš pri nabavi radova, roba i usluga primjenjivati propisani postupak nabave te plan nabave za tekuću godinu donijeti prije početka poslovne godine u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, a društvima Promet d.o.o., Split i Vodovod d.o.o., Omiš objaviti plan nabave na mrežnim stranicama kako bi se osigurala transparentnost javne nabave. Nadalje, predlaže društvu Vodovod d.o.o., Omiš ojačati i provoditi kontrole vođenja evidencija o postupcima javne nabave. Predlaže društvima Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir, Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš donijeti procedure za provođenje postupaka javne nabave, kojima će se utvrditi poslovni procesi i zaduženja zaposlenika koji sudjeluju u obavljanju postupaka javne nabave.

Radi transparentnosti postupaka bagatelne nabave, predlaže društvima Promet d.o.o., Split, Čistoća d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir, Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš objaviti pravilnik o bagatelnoj nabavi na mrežnim stranicama, a društvu Čistoća d.o.o., Split propisati obvezu prikupljanja ponuda za bagatelne nabave većih vrijednosti. Nadalje, svim društvima predlaže uspostaviti posebne kontrole postupaka javne nabave, a društvima Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir i Peovica d.o.o., Omiš osigurati pomoć nadležnim zaposlenicima pri suzbijanju korupcije i prijevare u sustavu javne nabave. Predlaže društvu Peovica d.o.o., Omiš ojačati i provoditi kontrole blagajničkog poslovanja te pravovremeno obavljati uplate utrška pomoćnih blagajni u glavnu blagajnu na temelju urednih i kontroliranih knjigovodstvenih isprava, a u putnom radnom listu za osobna službena vozila upisivati prijeđene kilometre i naznaku kretanja vozila. Nadalje, predlaže društvima Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš putne radne listove ovjeriti potpisom osobe koja je koristila službeno vozilo. Predlaže društvima Trogir holding d.o.o., Trogir i Makarski komunalac d.o.o., Makarska uspostaviti kontrole potrošnje goriva na način da se utvrde normativi potrošnje goriva te ustroje mjesečne evidencije potrošnje goriva pojedinačno po vozilima kako bi se utvrdila prosječna mjesečna potrošnja i eventualna odstupanja. Svim trgovačkim društvima predlaže donijeti pisane procedure o blagajničkom poslovanju kojima će se, između ostalog, utvrditi način evidentiranja i kontrole blagajničkog poslovanja.

- 4.2. *Društvo Promet d.o.o., Split je prihvatilo preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će preporuke izvršiti u što kraćem roku.*

Društvo Čistoća d.o.o., Split je prihvatilo preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će dopuniti Etički kodeks na način da se kodeksom osigura anonimnost i zaštita osobe koja izvijesti o sumnji na prijevaru. Kroz Etički kodeks i izobrazbu zaposlenika posebno će se staviti naglasak na istraživanje sumnjivih transakcija, skrivenih odnosa među pojedincima, organizacijama i događajima kako bi se spriječile prijevare. Također navodi da će internim aktom o bagatelnoj nabavi propisati obvezu prikupljanja ponuda za bagatelne nabave većih vrijednosti te će navedeni akt objaviti na mrežnim stranicama. Nadalje, društvo će uz već uspostavljene kontrole postupaka javne nabave uspostaviti i izvanredne kontrole, provesti dodatnu izobrazbu zaposlenika za provedbu javne nabave te u skladu s danim preporukama donijeti pisane procedure o blagajničkom poslovanju.

Društvo Vodovod d.o.o., Makarska je prihvatilo preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će donijeti opći akt kojim će se urediti fizičke i neovisne kontrole, kako bi se uspješnije kontrolirala specifična područja poslovanja (kontrola obračuna kilometara i goriva, blagajne, obračuna troškova mobitela, javne nabave i drugo).

Društvo Vodovod d.o.o., Omiš u očitovanju navodi da je u objavljenom Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma omaškom izostavljen ugovor o nabavi električne energije te da se radi o slučajnom propustu s obzirom da je navedeni ugovor objavljen u Pregledu okvirnih sporazuma i Pregledu sklopljenih ugovora. Nadalje navodi da prema članku 20. stavak 4. Zakona o javnoj nabavi, sektorski naručitelji nisu obveznici objave plana nabave na službenim mrežnim stranicama. Također navodi da u vezi izobrazbe zaposlenika društvo ima dva licencirana zaposlenika za provođenje postupaka javne nabave i jednog licenciranog zaposlenika za provođenje nabave po pravilima Svjetske banke.

Nadalje navodi da je većem broju zaposlenika omogućen pristup internetu, praćenje zakonskih promjena kao i dostupnost internih akata.

Društvo Trogir holding d.o.o., Trogir je prihvatilo preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će provesti preporuke u što kraćem roku. Nadalje navodi da je u tijeku izrada sustava financijskog upravljanja i kontrole (FMC sustav) kojim će se, između ostalog, donijeti pisane procedure o blagajničkom poslovanju te procedure za provođenje postupaka javne nabave kojima će se utvrditi poslovni procesi i zaduženja zaposlenika.

Društvo Peovica d.o.o., Omiš je prihvatilo preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će izraditi potrebne opće akte te poduzeti sve potrebne mjere i postupke u skladu s danim preporukama. Navodi da je Plan nabave za 2014. donesen u travnju 2014. iz opravdanog razloga jer je u studenome 2013. imenovan novi direktor te nije bilo dovoljno vremena za izradu i donošenje Plana nabave prije početka poslovne godine. Društvo navodi da je Plan nabave za 2015. donesen u prosincu 2014. i objavljen je na mrežnim stranicama. Također, navodi da je nabava goriva za 2013. obavljena izravnom pogodbom bez provedenog propisanog postupka nabave u vrijeme kada je prijašnji direktor obnašao dužnost, a da su za 2014. svi postupci nabave provedeni u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi, odnosno Pravilnikom o provedbi bagatelne nabave. Društvo navodi da će, iako zakonski nije obvezno, donijeti procedure za provođenje postupaka javne nabave te da je Pravilnik o provedbi bagatelne nabave već objavljen na mrežnim stranicama. Vezano uz evidencije korištenja službenih vozila, društvo navodi da ima tri putnička motorna vozila, od kojih se jedno koristi isključivo u radnom vremenu za loko vožnju. Druga dva vozila su na raspolaganju i izvan radnog vremena i ne koriste se u privatne, već isključivo u poslovne svrhe. Uglavnom (ali ne i isključivo) ih koriste poslovođa javne čistoće i direktor društva zbog prirode posla. Naime, društvo je komunalno poduzeće koje obavlja komunalnu uslugu prikupljanja i odvoza otpada za iznimno veliko područje, a pored navedene djelatnosti održava i zelene površine, javno prometne površine, upravlja grobljem, gradskom lukom, plažama, gradskom ribarnicom i tržnicom, gradskim javnim WC-om te nadzire turistički promet rijekom Cetinom. Također, društvo je obvezno intervenirati prema svakom izvanrednom nalogu komunalnog odjela Grada Omiša. U tom smislu, poslovođa (u operativnom) i direktor (u nadzornom smislu) moraju biti na raspolaganju i izvan radnog vremena. Društvo navodi da za vozilo veće kubikaže (koje se koristi za duže relacije) postoji uredna evidencija putnih radnih listova te da će, u skladu s preporukom Državnog ureda za reviziju, unaprijediti i razvijati unutarnje kontrole kod vođenja evidencija o korištenju službenih vozila. Također, direktor društva obrazlaže da je po preuzimanju dužnosti, a u cilju sprječavanja zlouporabe, inzistirao da se u ugovor o radu direktora ugradi klauzula o obvezi izvještavanja Nadzornog odbora društva o troškovima službenog vozila barem jednom u tri mjeseca, što se dosljedno i provodi.

Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska je prihvatilo preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da je već započelo aktivnosti na izradi Etičkog kodeksa te će u budućem poslovanju nastojati unaprijediti i razviti preporučene procedure.

VI. OCJENA UČINKOVITOSTI SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA

Rukovoditelji su obvezni osigurati djelotvoran i učinkovit sustav upravljanja javnim sredstvima i spriječiti da se prijevare pojave u njihovom području odgovornosti. Sprječavanje prijevара podrazumijeva donošenje općih akata i uspostavu standarda kako bi se smanjila mogućnost prijevара, povećala svjesnost rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti prijevара kao i njihovu obvezu da izvijeste o sumnji na prijevare te prepoznavanje rizika i uspostavljanje prikladnih unutarnjih kontrola, kao odgovor na rizike prijevare.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da, od sedam trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom, pet društava (Promet d.o.o., Split i Čistoća d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš i Trogir holding d.o.o., Trogir) je poduzimalo aktivnosti za sprječavanje i otkrivanje prijevара, pri čemu su potrebna određena poboljšanja. Društva Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš nisu poduzimala potrebne aktivnosti za sprječavanje i otkrivanje prijevара te su potrebna značajna poboljšanja.

Pet društava obuhvaćenih revizijom (Promet d.o.o., Split, Čistoća d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš i Trogir holding d.o.o., Trogir) su uspješno uspostavila politike i postupke za sprječavanje prijevара. Navedena društva su donijela etičke kodekse kojima su utvrđena osnovna etička pravila ponašanja zaposlenika u poslovnim odnosima, zabrana davanja i primanja poklona. Također su općim aktom uredila korištenje sredstava organizacije isključivo za poslovne svrhe te postupke donošenja odluka kako bi se osigurala najviša razina odgovornosti i transparentnosti. Pristup imovini izvan radnog vremena imaju samo zaposlenici kojima je opisom radnog mjesta utvrđeno navedeno pravo. Transparentnost donošenja odluka kod svih trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom djelomično je osigurana objavom odluka na oglasnim pločama društava. Također, za donošenje odluka u nadležnosti skupština i nadzornih odbora vode se zapisnici i bilješke, a odluke su protokolirane i evidentirane. Dva društva (Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš) su djelomično uspostavila politike i postupke za sprječavanje prijevара. Navedena društva nisu općim aktom uredila postupke donošenja odluka kako bi se osigurala najviša razina odgovornosti i transparentnosti. Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska nije donijelo Etički kodeks u kome su navedne etičke vrijednosti, poslovna načela te zabrana davanja i primanja poklona. Društvo Peovica d.o.o., Omiš je donijelo Etički kodeks, ali općim aktom nije uređeno korištenje sredstava organizacije isključivo za poslovne svrhe. Pristup imovini društva imaju zaposlenici i izvan radnog vremena. Također, navedeno društvo nije donijelo pisane procedure o načinu i ograničenjima korištenja službenih mobitela. Tri društva (Čistoća d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Omiš i Peovica d.o.o., Omiš) su objavila na mrežnim stranicama odluke i druge informacije iz djelokruga rada čime je osigurana transparentnost poslovanja i donošenja odluka, dok su četiri društva (Promet d.o.o., Split Vodovod d.o.o., Makarska, Trogir holding d.o.o., Trogir i Makarski komunalac d.o.o., Makarska) objavila samo dio potrebnih informacija.

Kod šest trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom (Promet d.o.o., Split, Čistoća d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir i Peovica d.o.o., Omiš) su rukovoditelji i drugi zaposlenici upoznati sa svojim odgovornostima u pogledu sprječavanja prijevара. Navedena društva su donijela etičke kodekse koji služe kao smjernice zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu. Kodeksom su utvrđeni postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevare.

Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska nije donijelo Etički kodeks koji služi kao smjernice zaposlenicima u pogledu etičkih standarda. Također, nisu utvrđeni postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevare. Društva obuhvaćena revizijom ne održavaju izobrazbu zaposlenika o mogućim prijevarama, načinu na koji prijevare šteti društvu te mogućem načinu prijave sumnjivih štetnih radnji.

Dva društva obuhvaćena revizijom (Promet d.o.o., Split i Čistoća d.o.o., Split) su uspostavila djelotvoran sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevare. Funkcioniranje unutarnjih kontrola je uređeno Pravilnikom o radu. Navedena društva ocjenjuju specifična područja svog poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevare i uspostavila su odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa kako bi se spriječilo pojavljivanje prijevare. Slijedom navedenog, unutarnje kontrole su oblikovane na način da njihova primjena spriječi prijevare. Društvo Čistoća d.o.o., Split redovito ocjenjuje funkcioniranje unutarnjih kontrola. Društvo Promet d.o.o., Split ne ocjenjuje redovito unutarnje kontrole, ali je u prosincu 2014. ustrojilo revizorski odbor u okviru Nadzornog odbora. Četiri društva (Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir i Makarski komunalac d.o.o., Makarska) su uspostavila djelomično djelotvoran sustav kojeg je potrebno dodatno unaprijediti i razvijati, dok društvo Peovica d.o.o., Omiš nije uspostavilo djelotvoran sustav unutarnjih kontrola. Unutarnje kontrole kod spomenutih društava nisu u potpunosti oblikovane na način da njihova primjena spriječi prijevare. U društvima postoje pojedinačni postupci kontrola, ali općim aktom nisu uređene fizičke i neovisne kontrole i provjere. Osim direktora društva Vodovod d.o.o., Omiš, nadzorni odbori i direktori nisu provodili postupke otkrivanja nepravilnog postupanja ili prijevare. Također, navedena društva nisu ocjenjivala specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevare. Tri društva (Vodovod d.o.o., Makarska, Trogir holding d.o.o., Trogir i Makarski komunalac d.o.o., Makarska) nisu uspostavila odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Društvo Peovica d.o.o., Omiš je uspostavilo odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Međutim, u posljednjih pet godina nije bilo podvrgnuto vanjskoj reviziji, a unutarnje kontrole nisu oblikovane na način da njihova primjena spriječi prijevare. Također, izravnim dokaznim ispitivanjima su utvrđene slabosti u području javne nabave, blagajničkog poslovanja i vođenja evidencije o korištenju službenih vozila.

Sva trgovačka društva obuhvaćena revizijom provode određene analitičke postupke za otkrivanje prijevare kroz podjele dužnosti te nadgledanje pojedinih poslovnih postupaka zaposlenika i tijela društva. Kod pet trgovačkih društava (Promet d.o.o., Split, Čistoća d.o.o., Split Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš i Trogir holding d.o.o., Trogir) uspostavljeni su odgovarajući analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevare. Navedena društva (osim društva Vodovod Makarska d.o.o., Makarska) su postupcima i tehnikama otkrivanja prijevare obuhvatila sve razine odgovornosti (upravljačke i operativne). Pet društava (Promet d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir i Peovica d.o.o. Omiš) su etičkim kodeksima osigurala anonimnost i zaštitu osobe koja izvijesti o sumnji na prijevare. Društvo Čistoća d.o.o., Split je donijelo Etički kodeks, ali kodeksom nije zajamčilo anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevare. Sva društva su imenovala povjerenstva za rješavanje reklamacija potrošača čime su uspostavljeni anonimni i povjerljivi kanali dojave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih mogu ukazati na sumnjive aktivnosti.

Dva društva (Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš) nisu uspostavila odgovarajuće analitičke i druge postupke za otkrivanje prijevара, a provedenim postupcima nisu obuhvatila pojedine razine odgovornosti (upravljačke i operativne). Društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska nije općim aktima zajamčilo anonimnost i zaštitu osobe koja izvijesti o sumnji na prijevaru.

Trgovačka društva obuhvaćena revizijom su obvezna postupke javne nabave obavljati prema propisima koji uređuju područje javne nabave, pravilnicima o provedbi postupaka javne nabave bagatelne vrijednosti i procedurama za provođenje postupaka javne nabave. Sva trgovačka društva obuhvaćena revizijom su donijela pravilnike o bagatelnoj nabavi, a jedino ga je društvo Vodovod d.o.o., Makarska objavilo na mrežnim stranicama. Navedenim pravilnicima, trgovačka društva (osim društva Čistoća d.o.o., Split) su utvrdila da se za nabavu roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti iznad određenog iznosa, nabava provodi slanjem poziva za dostavu ponuda jednom ili više gospodarskih subjekata. Tri društva (Promet d.o.o., Split, Čistoća d.o.o., Split i Vodovod d.o.o., Makarska) su donijela procedure za provođenje postupaka javne nabave, kojima su utvrđeni poslovni procesi i zaduženja zaposlenika koji sudjeluju u obavljanju postupaka javne nabave. Četiri društva (Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir, Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš) nisu donijela procedure za provođenje postupaka javne nabave. U svim društvima obuhvaćenim revizijom, posebna kontrola postupaka javne nabave se ne obavlja, a u četiri društva (Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir i Peovica d.o.o., Omiš) nadležnim zaposlenicima nije osigurana pomoć za suzbijanje korupcije i prijevare u sustavu javne nabave. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom vode blagajničko poslovanje na temelju urednih, ovjerenih i kontroliranih knjigovodstvenih isprava, osim društva Peovica d.o.o., Omiš, kod kojeg su u dijelu kontrola blagajničkog poslovanja utvrđene slabosti. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom nisu donijela procedure o blagajničkom poslovanju. Četiri društva (Promet d.o.o., Split, Čistoća d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska i Vodovod d.o.o., Omiš) su za službena vozila ustrojila uredne evidencije i kontrole korištenja vozila, prijedjenih kilometara i utroška goriva. Izravnim dokaznim ispitivanjima u području nabave i blagajničkog poslovanja kod dva društva (Čistoća d.o.o., Split i Vodovod d.o.o., Makarska) nisu utvrđene nepravilnosti. Dva društva (Promet d.o.o., Split i Vodovod d.o.o., Omiš) nisu objavila plan nabave. Kod društva Peovica d.o.o., Omiš slabosti su utvrđene u području provođenja postupaka javne nabave, a kod društva Vodovod d.o.o., Omiš u području vođenja evidencija o postupcima javne nabave. Kod društva Peovica d.o.o., Omiš su utvrđene slabosti u području blagajničkog poslovanja. Kod dva društva (Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš) utvrđene su slabosti kod vođenja evidencije o korištenju službenih vozila, a društvo Trogir holding d.o.o., Trogir nije utvrdilo normative potrošnje goriva i ne vodi evidencije potrošnje goriva po pojedinom vozilu.

Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- donijeti opći akt (Etički kodeks) koji treba sadržavati etičke vrijednosti i poslovna načela, davanje i primanje darova, služiti kao smjernice zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu, sadržavati postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa, obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru te osigurati anonimnost i zaštitu osobe koja izvijesti o sumnji na prijevaru (društvo Makarski komunalac d.o.o., Makarska); dopuniti Etički kodeks na način da se njime osigura anonimnost i zaštita osobe koja izvijesti o sumnji na prijevaru (društvo Čistoća d.o.o., Split)

- općim aktom urediti korištenje sredstava društva isključivo za poslovne svrhe, utvrditi koji zaposlenici mogu imati pristup imovini izvan radnog vremena te donijeti pisane procedure o načinu i ograničenjima korištenja službenih mobitela (društvo Peovica d.o.o., Omiš)
- općim aktom urediti postupke donošenja odluka kako bi se osigurala najviša razina odgovornosti i transparentnosti te donijeti poslovnik o radu Nadzornog odbora (društva Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš)
- na mrežnim stranicama objaviti podatke prema odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama kako bi se osigurala transparentnost poslovanja i donošenja odluka (društva Promet d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska, Trogir holding d.o.o., Trogir i Makarski komunalac d.o.o., Makarska)
- održavati izobrazbu zaposlenika o mogućim prijevarama, načinu na koji prijevarama šteti društvu te mogućem načinu prijave sumnjivih štetnih radnji (sva društva)
- općim aktom urediti fizičke i neovisne kontrole i provjere, ocjenjivati specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevarama te provoditi postupke otkrivanja nepravilnog postupanja ili prijevarama (društva Vodovod d.o.o., Makarska, Trogir holding d.o.o., Trogir, Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš)
- unaprijediti i razvijati unutarnje kontrole u području vođenja evidencija o postupcima javne nabave (društvo Vodovod d.o.o., Omiš); unaprijediti i razvijati unutarnje kontrole u području blagajničkog poslovanja (društvo Peovica d.o.o., Omiš); unaprijediti i razvijati unutarnje kontrole kod vođenja evidencije o korištenju službenih vozila (društva Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš); unaprijediti i razvijati unutarnje kontrole kod vođenja evidencije o utrošku goriva (društvo Trogir holding d.o.o., Trogir)
- redovito ocjenjivati funkcioniranje unutarnjih kontrola, provoditi postupke otkrivanja nepravilnog postupanja ili prijevarama te razvijati odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi se upravljalo rizicima pojavljivanja prijevarama (sva društva)
- uspostaviti odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa (društva Vodovod d.o.o., Makarska, Trogir holding d.o.o., Trogir i Makarski komunalac d.o.o., Makarska)
- istraživati sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima kako bi se spriječile prijevare (sva društva); postupcima i tehnikama otkrivanja prijevarama obuhvatiti sve razine odgovornosti unutar društva (društva Vodovod d.o.o., Makarska, Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš)

- pri nabavi radova, roba i usluga primjenjivati propisani postupak nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (društvo Peovica d.o.o., Omiš); objaviti plan nabave na mrežnim stranicama (društva Promet d.o.o., Split i Vodovod d.o.o., Omiš); plan nabave za tekuću godinu donijeti prije početka poslovne godine (društvo Peovica d.o.o., Omiš); objaviti na mrežnim stranicama Pravilnik o provedbi bagatelne nabave (društva Promet d.o.o., Split, Čistoća d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir, Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš)
- donijeti procedure za provođenje postupaka javne nabave kojima će se utvrditi poslovni procesi i zaduženja zaposlenika koji sudjeluju u obavljanju postupaka javne nabave (društva Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir, Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš)
- internim aktom o bagatelnoj nabavi propisati obvezu prikupljanja ponuda za bagatelne nabave većih vrijednosti (društvo Čistoća d.o.o., Split)
- uspostaviti posebne kontrole postupaka javne nabave (sva društva); osigurati pomoć nadležnim zaposlenicima pri suzbijanju korupcije i prijevare u sustavu javne nabave (društva Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Trogir holding d.o.o., Trogir i Peovica d.o.o., Omiš)
- donijeti pisane procedure o blagajničkom poslovanju kojima će se, između ostalog, utvrditi način evidentiranja i kontrole blagajničkog poslovanja (sva društva)
- ojačati i provoditi kontrole blagajničkog poslovanja (društvo Peovica d.o.o., Omiš)
- putne radne listove ovjeriti potpisom osobe koja je koristila službeno vozilo (društva Makarski komunalac d.o.o., Makarska i Peovica d.o.o., Omiš)
- uspostaviti kontrole potrošnje goriva na način da se utvrde normativi potrošnje goriva te ustroje mjesečne evidencije potrošnje goriva pojedinačno po vozilima kako bi se utvrdila prosječna mjesečna potrošnja i eventualna odstupanja (društva Trogir holding d.o.o., Trogir i Makarski komunalac d.o.o., Makarska)

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba navedenih preporuka pridonijela uspostavi standarda ponašanja čija bi primjena smanjila mogućnost prijevare, povećala svjesnost rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti pojave prijevare kao i njihovu obvezu da izvijeste o sumnji na prijevare te poboljšala sustav razotkrivanja nepravilnosti i izvješćivanja o sumnji na prijevaru.